

การพัฒนาชุดการเรียนรู้สู่ศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

อุมพร โททอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
มีนาคม 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ อุมพร โททอง ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.เกษมสันต์ พานิชเจริญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

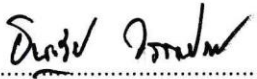
..... ประธาน
(ดร.อนันต์ มลารัตน์)

..... กรรมการ
(ดร.เกษมสันต์ พานิชเจริญ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์)

..... กรรมการ
(ดร.ธนะวัฒน์ วรรณประภา)

คณะศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภายุ ชีระวิชิตระกุล)

วันที่ 20 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2563

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วยเหลือแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก คร.เกษมสันต์ พานิชเจริญ ซึ่งเป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์ ซึ่งเป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาหาความรู้ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ด้วยความละเอียดและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา จนสามารถแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วนจนวิทยานิพนธ์นี้เสร็จสมบูรณ์ได้ในที่สุด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ ครูอาจารย์ และนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเป็นอย่างดี จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ บุพการี เพื่อน พี่ และน้อง ๆ รวมทั้งบุคคลที่มีส่วนในการช่วยเหลือสนับสนุน ดูแลให้กำลังใจ ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแด่บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

อุมพร โททอง

58920595: สาขาวิชา: หลักสูตรและการสอน; กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน)

คำสำคัญ: ชุดการเรียนรู้/ การเรียนรู้สุขศึกษา

อุมพร โททอง: การพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน
สาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
(THE DEVELOPMENT OF HEALTH EDUCATION LEARNING PACKAGES FOR
GRADE 3 STUDENTS KASETSART UNIVERSITY LABORATORY SCHOOL
MULTILINGUAL PROGRAM CENTER FOR EDUCATIONAL RESEARCH AND
DEVELOPMENT) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: เกษมสันต์ พานิชเจริญ, กศ.ด., วิมลรัตน์
จตุรานนท์, ค.ด. 106 หน้า. ปี พ.ศ. 2563.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพ 80/ 80 และ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน
ของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้ชุดการเรียนรู้สุขศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่ม
ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสาธิต
แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ซึ่งได้
จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) ชุดการเรียนรู้
สุขศึกษา 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดการเรียนรู้สุขศึกษา สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการทดสอบค่าที (*t*-test)

ผลการศึกษา พบว่า

1. ชุดการเรียนรู้สุขศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 82.80/
83.72 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/ 80

2. นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ สุขศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน
สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

58920595: MAJOR: CURRICULUM AND INSTRUCTION; M.Ed. (CURRICULUM AND INSTRUCTION)

KEYWORDS: INSTRUCTIONAL PACKAGE/ HEALTH EDUCATION LEARNING PACKAGES

AUMAPORN THOTHONG: THE DEVELOPMENT OF HEALTH EDUCATION LEARNING PACKAGES FOR GRADE 3 STUDENTS KASETSART UNIVERSITY LABORATORY SCHOOL MULTILINGUAL PROGRAM CENTER FOR EDUCATIONAL RESEARCH AND DEVELOPMENT. ADVISORY COMMITTEE: KASEMSUNT PANICHAROEN, Ed.D., WIMONRAT CHATURANON, Ph.D. 106 P. 2020.

The purposes of this study were to: 1) develop health education learning packages for grade 3 students to meet the efficiency level of 80/ 80, 2) to compare the scores between pre post study of students who studied with the health education learning packages. The samples in this study were grade 3 students at Kasetsart University Laboratory School Multilingual Program Center for Educational Research and Development selected with purposive sampling. The instruments of this research were, 1) the health education learning packages, 2) the achievement test for grade 3 students. The statistic used for data analysis were percentage, mean and *t*-test.

The research results were:

1. The developed of health education learning packages for grade 3 students had the efficiency level of 82.80/ 83.72 which met the criteria set at 80/ 80.
2. The comparison of the pretest scores and the posttest scores showed that the posttest scores were higher than the pretest scores with a statistically significant at .05.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	8
หลักสูตรสถานศึกษาของ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการ การศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา.....	11
ชุดการเรียนรู้.....	18
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	28
จิตวิทยาการเรียนรู้.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	39
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้.....	40
ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้ชุดการเรียนรู้.....	44
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขชุดการเรียนรู้.....	46
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	53
สรุปผลการวิจัย.....	53
อภิปรายผล.....	54
ข้อเสนอแนะ.....	56
บรรณานุกรม.....	57
ภาคผนวก.....	60
ภาคผนวก ก.....	61
ภาคผนวก ข.....	71
ภาคผนวก ค.....	83
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	106

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา..... 14
2	หน่วยการเรียนรู้..... 17
3	เนื้อหาของการพัฒนาชุดการเรียนรู้สู่ศึกษา..... 41
4	แสดงแผนการวิจัยแบบ One group pretest-posttest design..... 44
5	การศึกษาหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้สู่ศึกษา $E_1/E_2 = 80/80$ 50
6	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่าง ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้สู่ศึกษา..... 51
7	การเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้สู่ศึกษา..... 51
8	ผลการหาประสิทธิภาพระหว่าง (E_1) ตามเกณฑ์ที่ตั้งเป้าหมาย 80 ของชุดการเรียนรู้ สู่ศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3..... 72
9	ผลการหาประสิทธิภาพระหว่าง (E_2) ตามเกณฑ์ที่ตั้งเป้าหมาย 80 ของชุดการเรียนรู้ สู่ศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3..... 73
10	ผลการหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของชุดการเรียนรู้สู่ศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3..... 75
11	การตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของชุดการเรียนรู้สู่ศึกษา..... 77
12	วิเคราะห์ความเหมาะสมในองค์ประกอบของการพัฒนาชุดการเรียนรู้สู่ศึกษา ระดับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3..... 80

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 ขั้นตอนการใช้ชุดการเรียนรู้.....	46

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาในปัจจุบันเริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม กล่าวคือ เปลี่ยนจากการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมที่ยึดครูเป็นศูนย์กลางและใช้แบบทดสอบเพื่อการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งโดยทั่วไปมักใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบ เปลี่ยนเป็นการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและใช้การประเมินตามสภาพจริง ทั้งนี้เพื่อให้การเรียนรู้มีความหมายสำหรับผู้เรียนให้มากที่สุด หลักสำคัญของการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ให้มากที่สุด เน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นการพึ่งตนเอง เพื่อให้เกิดทักษะที่จะนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันและสามารถเข้าใจวิธีการเรียนรู้ของตนเอง เน้นการประเมินตนเอง ความร่วมมือ และรูปแบบการเรียนรู้ (สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ, 2545) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (พิมพันธ์ เชชะคุปต์, 2558) ที่กล่าวว่า การปฏิรูปการศึกษาเพื่อการปฏิรูปประเทศไทย ปัจจัยหนึ่งของการปฏิรูป คือ การสอนเพื่อประเทศไทย (Teach for Thailand) ครูที่ชาติต้องการ คือ ครูเก่ง ครูเก่ง คือ ครูที่รู้ดีในเนื้อหา และรู้ดีในความเป็นครูมืออาชีพ ซึ่งผู้เขียนเรียกว่า ครูผู้รู้ในเนื้อหา และความเป็นครูมืออาชีพ (Teacher professional content knowledge) หรือใช้ชื่อย่อว่า TPACK ครู TPACK เป็นครูที่ต้องมีความรู้ ความกระจ่างในเนื้อหาร่วมกับความเป็นครูมืออาชีพ รวมทั้งต้องเป็นครูที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนใช้เทคโนโลยี ตลอดจนมีคุณธรรมจริยธรรม และมีจรรยาบรรณความเป็นครู

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอิงมาตรฐาน เพื่อให้เด็กไทยได้ผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานตัวชี้วัดของหลักสูตรในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้นั้น ต้องเป็นการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยการเน้นการเรียนรู้สาระการเรียนรู้แกนกลางเป็นหลักและต้องจัดตามตัวชี้วัดของหลักสูตร จากสภาพปัญหาของการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน พบว่า ครูขาดการวิเคราะห์หลักสูตรก่อนการออกแบบการเรียนการสอนและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนเนื้อหาที่จะสอนยังขาดการคัดกรองประเภทองค์ความรู้ที่จะสร้างเสริมให้ผู้เรียนอย่างชัดเจนและมีความเชื่อมโยงกัน อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนยังเน้นครูเป็นศูนย์กลางทำให้ผลการเรียนรู้ไม่ตรงและบรรลุตัวชี้วัดที่หลักสูตรกำหนด แนวทางการแก้ปัญหา คือ ต้องเริ่มต้นให้ครูมีองค์ความรู้ดีในเนื้อหาก่อนที่จะออกแบบการสอน โดยจะต้องเลือกรูปแบบวิธีสอนให้

เหมาะสมกับประเภทของเนื้อหาและเหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน ตลอดจนการจัดเตรียมสื่อ แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม (พิมพ์พันธ์์ เศษะคุปต์, 2558)

การจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนที่มีสมรรถนะ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา มีนโยบายในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการลงมือปฏิบัติ (Learning by doing) โดยมุ่งเน้นที่นักเรียนเป็นสำคัญ ในการพัฒนาด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม รวมทั้งคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะดังกล่าว ผู้สอนได้ใช้กลวิธีการสอนที่น่าสนใจ ใช้กิจกรรมที่หลากหลายพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการคิดอย่างแท้จริง อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินชีวิต (ศศิธร จ่างภากร, 2555) และสอดคล้องกับสุชาติ โสมประยูร และคณะ (2543) ที่กล่าวว่า ทุกคนจำเป็นต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้จึงจะสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ด้วยเหตุนี้ สุขศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติย่อมมีบทบาทสำคัญมากที่จะช่วยให้บุคคลเจริญงอกงามได้ในทุก ๆ ด้านอย่างเต็มศักยภาพ สำหรับความสำคัญของสุขศึกษา หากมีการจัดและดำเนินกิจกรรมให้ได้ผลอย่างสมบูรณ์และครบถ้วน ประโยชน์อันยิ่งใหญ่จะปรากฏแก่บุคคลและสังคม

งานสุขศึกษา เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ทำให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สุขภาพ ทางด้านความรู้ ทักษะและการปฏิบัติ อันเป็นผลช่วยให้บุคคลหรือชุมชนมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ การดูแลและส่งเสริมสุขภาพจึงเป็นผลลัพธ์โดยรวมที่สำคัญ อันบังเกิดขึ้นได้จากการนำความรู้และประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ส่วนหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นมากต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต อีกทั้งได้กล่าวว่า สุขศึกษา เป็นวิชาความรู้ที่มีความสำคัญสำหรับคนทุกเพศทุกวัย จำเป็นจะต้องดูแลรักษาและส่งเสริมสุขภาพ ทั้งทางกายและทางจิตใจให้ได้อยู่เสมอเพราะสุขภาพ คือ การมีสุขภาพดีจะช่วยให้ดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุข แต่การที่บุคคลจะมีสุขภาพสมบูรณ์จำเป็นจะต้องปฏิบัติด้วยตนเอง ด้วยการมีหลักการ และวิธีการกระทำที่ถูกต้องและเหมาะสม (สุชาติ โสมประยูร และคณะ, 2543)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิชาสุขศึกษาต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด ซึ่งการจัดการเรียนรู้สามารถกระทำได้หลายรูปแบบโดยเน้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเอง เห็นใจผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ตลอดจนรู้จักแก้ปัญหาสุขภาพของตนเองและปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง เพื่อการมีสุขภาพที่ดี (สุชาติ โสมประยูร และคณะ, 2543) ความสำเร็จของการเรียนการสอนสุขศึกษา คือ การที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด ซึ่งการเรียนรู้ สุขศึกษาจะเกิดขึ้นได้จากการที่ผู้เรียนมีความพร้อม มีทัศนคติที่ถูกต้อง มีแรงจูงใจ และมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม หรือมีสภาพการจัดกิจกรรมที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ความหลากหลายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้

จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ จะต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยพิจารณาให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนรู้ มีส่วนร่วมมากที่สุดในการเรียนรู้ และเรียนรู้จากการค้นพบด้วยตนเอง (เทคนิคการจัดการเรียนรู้สุขศึกษายุคใหม่, 2559)

การสอนสุขศึกษาในโรงเรียน เป็นการถ่ายทอดความรู้เรื่องสุขภาพอนามัย ไปสู่นักเรียน โดยอาศัยกระบวนการต่าง ๆ เช่น วิธีการถ่ายทอดความรู้ แผนการเรียนการสอนและอุปกรณ์การสอน ที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับสุขภาพของตน ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม และ ชุมชน (ดร.ฉวี ทายะติ, 2544; พรรณี บัญชรหัตถกิจ, 2546; Sharma & Romas, 2012) เพื่อแก้ปัญหา ที่นักเรียนเบื่อหน่ายวิชาสุขศึกษา สอดคล้องกับสุชาติ โสภประยูร และเอมอชมา วัฒนบุรานนท์ (2553) กล่าวว่า วิชาสุขศึกษาเป็นวิชาที่น่าเบื่อหน่าย นักเรียนไม่สนใจและไม่ตั้งใจเรียนนั้น อาจเนื่องมาจากการสอนวิชาสุขศึกษาในอดีตที่ผ่านมา มีข้อบกพร่อง เช่น ครูสอนโดยการอธิบาย ให้เด็กจดและไปท่องจำมา นักเรียนจึงเกิดความเบื่อหน่าย นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนน้อยเกินไป ครูผู้สอนไม่เห็นความสำคัญของวิชาสุขศึกษาและขาดความรู้ในเนื้อหาและวิธีสอนการสอน นักเรียนไม่สามารถนำเอาความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้จากทางโรงเรียนไปปฏิบัติได้

ทั้งนี้ ครูผู้สอน จึงนับว่ามีความสำคัญมากที่สุดในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนหรือ ผู้เรียน ซึ่งปกติก่อนการสอนครูต้องพยายามรู้จักนักเรียนแต่ละคนเสียก่อน เพื่อเตรียมการสอน ให้สอดคล้องกับการพัฒนาการของนักเรียน ด้วยการวิเคราะห์ลักษณะทางกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และจริยธรรม ด้วยเหตุนี้ ครูจึงจำเป็นต้องวิเคราะห์นักเรียนก่อนสร้างเสริมประสบการณ์หรือ ทำการสอน เพื่อจะได้เตรียมวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน ตามหลัก จิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการเรียนรู้ (ลักขณา ศรีวัฒน์, 2554) สอดคล้องกับกรมวิชาการ (2544) ที่ให้แนวคิดเกี่ยวกับหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูต้องคำนึงถึง ลักษณะของผู้เรียนที่มีพัฒนาการที่เป็นไปตามธรรมชาติและการเรียนรู้ เหมาะสมกับช่วงวัยของ ผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่อยู่ในช่วงวัยระดับประถมศึกษา ช่วงอายุ 7-12 ปี เป็นช่วงวัย ที่อยู่ในช่วงวัยที่ต่อมาจากช่วงวัยปฐมวัย ซึ่งได้รับการเตรียมเข้าสู่การเรียนรู้มาแล้วจึงพร้อมที่จะ ได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาการและวิชาชีพทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยธรรมชาติแล้วเด็กวัยนี้ จะมีพัฒนาการทางจิต-สังคมอยู่ในขั้นอุตสาหกรรมพหุภาพเพียร ดังนั้น ครูต้องตระหนักในพัฒนาการ ตามธรรมชาติของเด็กช่วงนี้และจัดประสบการณ์ให้เหมาะสม เพื่อให้เกิดความสำเร็จและ ความภาคภูมิใจในการมีความอุตสาหกรรมพหุภาพเพียรของตน นั่นคือ การจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิด ความขยันหมั่นเพียรได้ ครูต้องฝึกนักเรียนให้มีการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเป็น รูปธรรม ปกติเด็กวัยนี้จะมีคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ คือ มีความเชื่อว่า กฎระเบียบทำให้ตนได้รับประโยชน์และได้รับการยกย่อง ยอมรับจากครูและผู้ใหญ่ทั้งหลาย

จึงเชื่อฟังและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ถ้าได้รับประโยชน์และความพึงพอใจ ครูจึงต้องตระหนักเสมอว่าประสบการณ์ครั้งแรกในการเรียนของเด็กนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง (ลักขณา สิริวัฒน์, 2554)

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า สุขศึกษาและชุดการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างยิ่ง จากสภาพปัญหาและประสบการณ์ของผู้สอน พบว่า นักเรียนที่มีการเรียนวิชาสุขศึกษา ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน กิจกรรม หนังสือเรียนไม่มีความสนใจและเบื่อหน่ายในวิชาสุขศึกษาผู้วิจัย จึงเห็นว่าการนำชุดการเรียนรู้มาใช้สามารถสร้างความสนใจและช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนมากขึ้น ไม่เกิดความเบื่อหน่าย ซึ่งนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสุขศึกษาบางหน่วยการเรียนรู้ต่ำกว่าเกณฑ์ โดยเฉพาะรายวิชาสุขศึกษา หน่วยการเรียนรู้อาหารหลัก 5 หมู่ การเดินทางอย่างปลอดภัยและการปฐมพยาบาลเบื้องต้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นเนื้อหาสำคัญที่เป็นพื้นฐานให้กับนักเรียนในการที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาสุขศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาระดับสูงหรือในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับช่วงวัยของนักเรียนและช่วยพัฒนาการเรียนรู้และเพิ่มความสนใจให้กับนักเรียนให้เกิดความรู้และเกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับนักเรียน

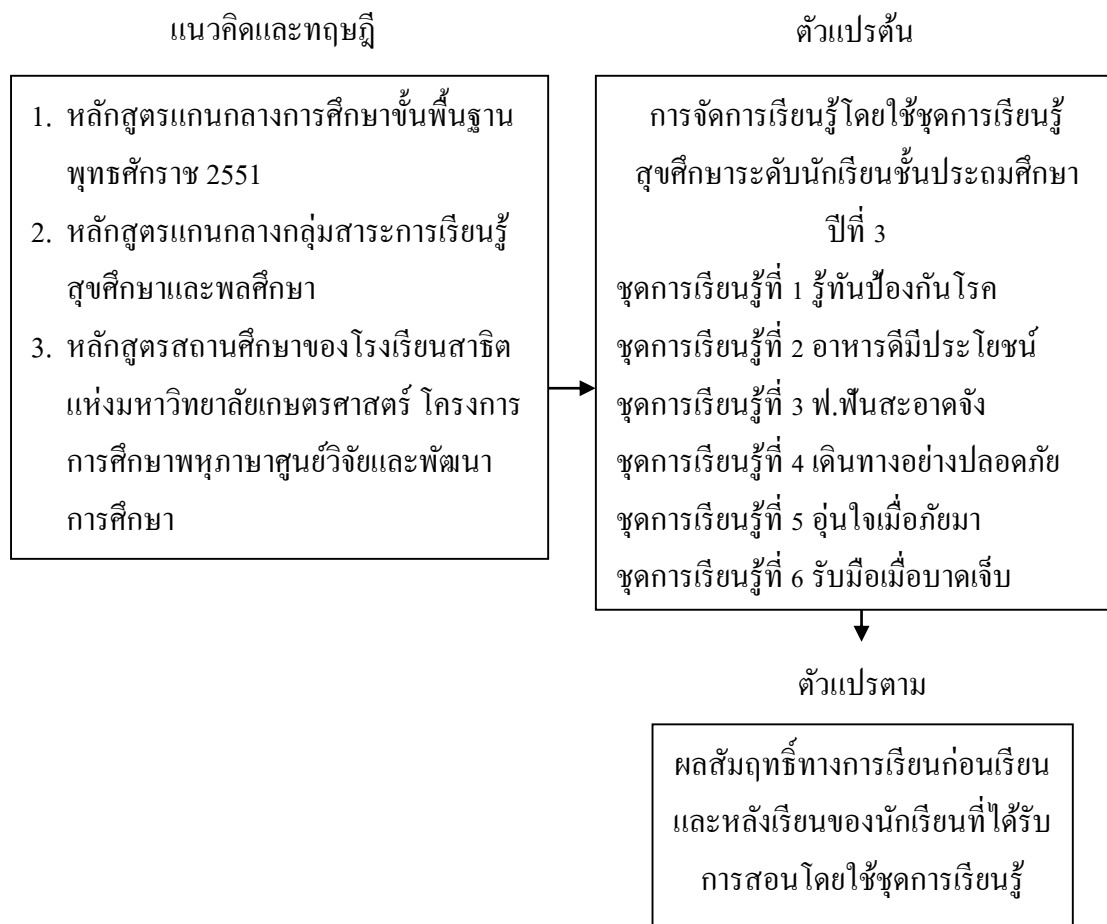
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพ

80/ 80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้ชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา มีทางเลือกในการสอน โดยนำชุดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการใช้ชุดการเรียนรู้สุขศึกษาของนักเรียนให้ดีขึ้น
3. ครูผู้สอนมีแนวทางในการพัฒนาชุดการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระอื่น ๆ

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร

1.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เคยเรียนวิชาสุขศึกษามาแล้ว จำนวน 32 คน

1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสาธิต

แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา จำนวน 4 ห้องเรียน จำนวน 118 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

2.3 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3/ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา จำนวน 30 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3. เนื้อหาที่ใช้ในการสอน

1) รู้ทันป้องกันโรค 2) อาหารดีมีประโยชน์ 3) ฟ.ฟันสะอาดจิง 4) เดินทางอย่างปลอดภัย 5) อุ้มใจเมื่อภัยมา 6) รับมือเมื่อบาดเจ็บ

4. ระยะเวลาในการทดลอง

การทดลองในการวิจัยครั้งนี้ ใช้เวลาในการทดลอง 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เพื่อการวิจัย ดังต่อไปนี้

ชุดการเรียนรู้ หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่เป็นชุดของสื่อประสมที่จัดขึ้นเป็นหน่วยการเรียนรู้ เน้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นสื่อการเรียนการสอนที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจและความสามารถของตนเอง (ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ คำชี้แจงสาระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อ การวัดและประเมินผล และบันทึกผลหลังการเรียนรู้)

1. วัตถุประสงค์การเรียนรู้

2. สาระการเรียนรู้

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

4. กิจกรรมการเรียนรู้

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

7. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

การพัฒนาชุดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการสร้างชุดการเรียนรู้ 4 ชั้น คือ 1) วิจัย (Research): การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) พัฒนา (Development): การพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ 3) วิจัย (Research): การทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น และ 4) พัฒนา (Development): การประเมินผลและปรับปรุงชุดการเรียนรู้

ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ หมายถึง เกณฑ์ตรวจสอบชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้มีค่าประสิทธิภาพ (E1/ E2) ตามเกณฑ์ 80/ 80 คือ

80 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ โดยประเมินจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งหมดคิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพของผลผลิต โดยประเมินจากคะแนนหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งหมด คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 80

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากก่อนและหลังเรียนรู้จากชุดการเรียนรู้ สุขศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 ชุด ชุดละ 10 ข้อ เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เพื่อวัดความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ของนักเรียนหลังจากเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้ การออกข้อสอบจะใช้ตัวชี้วัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์, สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว, สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรคและสาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต ดังนี้

ข้อสอบชุดที่ 1 รู้ทันป้องกันโรค จำนวน 10 ข้อ

ข้อสอบชุดที่ 2 อาหารดีมีประโยชน์ จำนวน 10 ข้อ

ข้อสอบชุดที่ 3 ฟ.ฟันสะอาดจึง จำนวน 10 ข้อ

ข้อสอบชุดที่ 4 เดินทางอย่างปลอดภัย จำนวน 10 ข้อ

ข้อสอบชุดที่ 5 อุ่นใจเมื่อภัยมา จำนวน 10 ข้อ

ข้อสอบชุดที่ 6 รับมือเมื่อบาดเจ็บ จำนวน 10 ข้อ

นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 ที่ศึกษาวิชาสุขศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดการเรียนรู้ ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
3. ชุดการเรียนรู้
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. จิตวิทยาการเรียนรู้
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ได้กำหนดสาระที่เป็นองค์ประกอบของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาพื้นฐานที่นักเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 สาระหลัก ดังนี้

สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

สาระที่ 1: การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์

สาระที่ 2: ชีวิตและครอบครัว

สาระที่ 3: การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

สาระที่ 4: การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค

สาระที่ 5: ความปลอดภัยในชีวิต

ซึ่งทั้ง 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ โดยมุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและสัมพันธ์กันของเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์

มาตรฐาน พ 1.1 เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์

1. อธิบายลักษณะและการเจริญเติบโตของร่างกายมนุษย์

2. เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของตนเองกับเกณฑ์มาตรฐาน

3. ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโต

สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน พ 2.1 เข้าใจและเห็นคุณค่าตนเอง ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะ

ในการดำเนินชีวิต

1. อธิบายความสำคัญ และความแตกต่างของครอบครัวที่มีต่อตนเอง
2. อธิบายวิธีสร้างสัมพันธภาพในครอบครัวและกลุ่มเพื่อน
3. บอกวิธีหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่นำไปสู่การล่วงละเมิดทางเพศ

สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค

มาตรฐาน พ 4.1 เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรค และการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

1. อธิบายการติดต่อและวิธีการป้องกันการแพร่กระจายของโรค
2. จำแนกอาหารหลัก 5 หมู่
3. เลือกกินอาหารที่หลากหลายครบ 5 หมู่ ในสัดส่วนที่เหมาะสม
4. แสดงการแปรงฟันให้สะอาดอย่างถูกวิธี
5. สร้างเสริมสมรรถภาพทางกายได้ตามคำแนะนำ

สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต

มาตรฐาน พ 5.1 ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้ยาเสพติด และความรุนแรง

1. ปฏิบัติตนเพื่อความปลอดภัยจากอุบัติเหตุในบ้าน โรงเรียน และการเดินทาง
2. แสดงวิธีขอความช่วยเหลือจากบุคคลและแหล่งต่าง ๆ เมื่อเกิดเหตุร้าย หรืออุบัติเหตุ
3. แสดงวิธีปฐมพยาบาล เมื่อบาดเจ็บจากการเล่น

คุณภาพผู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

- มีความรู้และเข้าใจในเรื่องการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์ ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการ วิธีการสร้างสัมพันธภาพในครอบครัวและกลุ่มเพื่อน

- มีสุขนิสัยที่ดีในเรื่องการกิน การพักผ่อนนอนหลับ การรักษาความสะอาดอวัยวะทุกส่วนของร่างกาย การเล่นและการออกกำลังกาย

- ป้องกันตนเองจากพฤติกรรมที่อาจนำไปสู่การใช้สารเสพติด การล่วงละเมิดทางเพศ และรู้จักปฏิเสธในเรื่องที่ไม่เหมาะสม

- ควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้ตามพัฒนาการในแต่ละช่วงอายุ มีทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางกาย กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ และเล่นได้อย่างสนุกสนาน และปลอดภัย

- มีทักษะในการเลือกบริโภคอาหาร ของเล่น ของใช้ ที่มีผลดีต่อสุขภาพ หลีกเลี่ยงและป้องกันตนเองจากอุบัติเหตุได้

- ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเมื่อมีปัญหาทางอารมณ์ และปัญหาสุขภาพ
- ปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบ ข้อตกลง คำแนะนำ และขั้นตอนต่าง ๆ และให้ความร่วมมือกับผู้อื่นด้วยความเต็มใจจนงานประสบความสำเร็จ
- ปฏิบัติตามสิทธิของตนเองและเคารพสิทธิของผู้อื่นในการเล่นเป็นกลุ่ม

หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

ปรัชญา

การดำเนินงานในฐานะสถาบันที่ให้การศึกษอบรมกุลบุตร กุลธิดา นั้น คณาจารย์ของโรงเรียนยึดมั่นที่จะพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน ให้พร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ตลอดเวลา พัฒนาให้นักเรียนรู้จักใช้ความรู้ความสามารถ สติปัญญา และคุณธรรม เพื่อแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่ได้อย่างเหมาะสม เพื่อความสุข ความสงบและประโยชน์แห่งตนเองและส่วนรวมเป็นสำคัญ ส่งเสริมพัฒนาคุณลักษณะของการทำงานและอยู่ร่วมกันในวิถีประชาธิปไตยภาคภูมิใจในความเป็นไทย เคารพกฎระเบียบ กติกาของสังคม ส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนให้มีทักษะกระบวนการเรียนรู้ มีทักษะชีวิต และความรู้ ความสามารถอย่างเหมาะสมเต็มศักยภาพแห่งตน ตามคติธรรมและคำขวัญประจำโรงเรียน

วิสัยทัศน์

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา เป็นองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา เป็นต้นแบบวิชาชีพครู สร้างองค์ความรู้ใหม่ พัฒนานักเรียนให้เป็นพลโลกที่มีคุณภาพบนพื้นฐานของความเป็นไทย และสามารถแข่งขันในสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ได้อย่างยั่งยืน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

จากปรัชญาและคติธรรมของโรงเรียน โรงเรียนจัดการศึกษาให้แก่ นักเรียนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจุดมุ่งหมายที่จะอบรมสั่งสอนและฝึกฝนให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

- ข้อที่ 1 รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์
- ข้อที่ 2 คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ
- ข้อที่ 3 คิดอย่างสร้างสรรค์
- ข้อที่ 4 ใฝ่รู้ใฝ่เรียน
- ข้อที่ 5 ใช้ภาษาสื่อสารได้ดี

- ข้อที่ 6 รู้เท่าทันและมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี
- ข้อที่ 7 ใช้ความรู้และจัดการความรู้ได้
- ข้อที่ 8 มีสุขนิสัยดี
- ข้อที่ 9 ทำงานเป็นทีมและสร้างเครือข่ายได้
- ข้อที่ 10 อยู่อย่างพอเพียง
- ข้อที่ 11 มีวินัย
- ข้อที่ 12 รักความเป็นไทย
- ข้อที่ 13 ซื่อสัตย์สุจริต
- ข้อที่ 14 มุ่งมั่นในการทำงาน
- ข้อที่ 15 มีสุขภาพจิตที่ดี
- ข้อที่ 16 ใฝ่สันติ
- ข้อที่ 17 มีจิตซาบซึ้งในสุนทรียภาพของศิลปวัฒนธรรม
- ข้อที่ 18 มีความกตัญญูกตเวที
- ข้อที่ 19 มีจิตสาธารณะ

จุดมุ่งหมายการจัดการเรียนรู้

จากปรัชญา คติธรรม วิสัยทัศน์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ประกอบกับความเชื่อตามแนวคิดปรัชญาการศึกษาแบบพิพัฒนาการ (Progressivism) ของ John Dewey ซึ่งเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง โดยจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาผู้เรียนในทุกด้านให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาสังคม (Brain-based learning) ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด โรงเรียนจึงได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ดังนี้

1. พัฒนาการทางสติปัญญา ให้มีความรอบรู้เป็นลำดับจนถึงขั้นสามารถใช้จิตวิญาณเพื่อประเมิน และตัดสินใจเลือกสิ่ง que ต้องการอย่างสร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเอง และส่วนรวมควบคู่กันไป
2. พัฒนาการทางด้านจิตใจ ให้มีความสามารถในการรับรู้ สนองตอบ เลือกรับเลือกค่านิยม ที่ถูกต้อง มีคุณธรรมจริยธรรมและเสริมสร้างจนเป็นคุณลักษณะประจำตัวที่ดีงาม ทำให้เกิดความมั่นคงทางด้านจิตใจและอารมณ์
3. พัฒนาการทางสังคม ให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง สามารถปฏิบัติตามกฎกติกาของส่วนรวมและสังคม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ เป็นได้ทั้งผู้นำและผู้ตาม ขอมรับความสามารถของตนเองและผู้อื่น มีจิตสำนึกในคุณค่าของสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการปกครองระบบประชาธิปไตย

ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พร้อมทั้งส่งเสริมเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทย สามารถปรับวัฒนธรรมอื่นให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยเพื่อรักษาอิสรภาพของชาติไทย

4. พัฒนาการทางร่างกายและสุขภาพ ให้เป็นผู้ที่มีสุขภาพกายและสุขนิสัยที่ดีรักษา ออกกำลังกาย เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดูแลรักษาสุขภาพ การป้องกันโรค การป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้ยาเสพติดและความรุนแรง

5. พัฒนาการความสามารถในการบูรณาการทักษะพื้นฐานทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา จนสามารถรู้จักแก้ปัญหาได้ในทางที่ถูกที่ควรเมื่อเผชิญการเปลี่ยนแปลงและปัญหา อันจะก่อให้เกิดความสงบสุขแห่งตนและส่วนรวมเป็นสำคัญ

6. พัฒนาศักยภาพตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถพิเศษให้ปรากฏ เพื่อประโยชน์แห่งตนในการเสริมสร้างบุคลิกภาพ คุณค่า และความหมายแห่งชาติ พร้อมทั้งจะนำไปในริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อประโยชน์ส่วนรวมตามโอกาสอันสมควร

การจัดการเรียนรู้

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา จัดการเรียนการสอนขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยแบ่งการจัดการเรียนการสอนเป็น 3 ระดับ ตามพัฒนาการของนักเรียน ดังนี้

ระดับประถมศึกษา หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

โดยจัดหลักสูตรภายใต้กรอบของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แต่มีการวิจัยและพัฒนาเป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของประชาคมของโรงเรียน ในการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนของโรงเรียนนั้น โรงเรียนจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มต่าง ๆ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งในและนอกห้องเรียนควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การรู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ และความคิดสร้างสรรค์ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งด้านวิชาการ ดนตรี กีฬา ศิลปะ ทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อเพิ่มพูนทักษะ ความสามารถและประสบการณ์ให้แก่เรียนอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกัน เปิดโอกาสให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาบูรณาการและฝึกทักษะในการทำงาน ร่วมกันอย่างมีระบบ กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ (วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ และทัศนศิลป์)

ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ วิชาเลือก ภาษาจีนหรือภาษาญี่ปุ่น) การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานบ้าน งานเกษตร งานธุรกิจ งานช่างและงานประดิษฐ์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ)

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมทักษะการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ป.1-ป.3) กิจกรรมลูกเสือ-ผู้บำเพ็ญประโยชน์ (ป.4-ป.5) กิจกรรมแนะแนว (ม.1-ม.3) กิจกรรมอิสระและพัฒนาตน (ป.1-ม.5) กิจกรรมบริการสังคม (ป.1-ม.3 ภายในโรงเรียน ม.4-ม.6 ภายนอกโรงเรียน) รวมทั้งโครงการ การศึกษาความรู้เฉพาะเรื่อง (ม.4-ม.6) การจัดการเรียนการสอนของโครงการการศึกษาพหุภาษา จึงเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีแนวทางการจัดหลักสูตรเช่นเดียวกับสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ บางเขน แต่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น กำหนดให้มีวิชาภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ ป.1-ม.6 และวิชาภาษาจีนหรือภาษาญี่ปุ่น เป็นวิชาเลือกตั้งแต่ชั้น ป.4 เป็นต้นไป ซึ่งภาษา ต่างประเทศ สอนโดยอาจารย์เจ้าของภาษา

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนจัดโครงสร้างหลักสูตรทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยยึดสาระมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นสำคัญ แต่มีการปรับให้เหมาะกับบริบทของโรงเรียน อีกทั้งยังจัดสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้นักเรียนเลือกเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนสำรวจ ความถนัด และความสนใจของตนเอง อันเป็นประโยชน์ต่อการเข้าใจตนเอง และตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ในระดับสูงต่อไปอย่างเหมาะสม

ตารางที่ 1 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระดับประถมศึกษา

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา พุทธศักราช 2553

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	จำนวนคาบ/ สัปดาห์ (1 คาบ = 50 นาที)	จำนวนชั่วโมง/ปี
ภาษาไทย	6	156
คณิตศาสตร์	6	156
วิทยาศาสตร์	4	104
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	4	104

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	จำนวนคาบ/ สัปดาห์ (1 คาบ = 50 นาที)	จำนวนชั่วโมง/ปี
สุขศึกษาและพลศึกษา		
สุขศึกษา	1	26
พลศึกษา	2	52
ศิลปะ		
ทัศนศิลป์	2	52
ดนตรีและนาฏศิลป์	1	26
การงานอาชีพและเทคโนโลยี		
การงานอาชีพ	1	26
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	1	26
ภาษาต่างประเทศ		
ภาษาอังกฤษ	5	130
ภาษาจีน/ ภาษาญี่ปุ่น	-	-
รวมจำนวนคาบวิชาสาระการเรียนรู้	33	858
พื้นฐาน		
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	-	-
กิจกรรมสันทนาการเข้าและทักษะ	3	78
ชีวิต		
กิจกรรมอิสระและพัฒนาตน	1	26
กิจกรรมทักษะการศึกษาค้นคว้า	1	26
กิจกรรมลูกเสือและผู้นำเพื่อประโยชน์	-	-
กิจกรรมบริการสังคม	(นอกเวลา 72 คาบ = 60 ชั่วโมง)	
	10	260
รวมจำนวนคาบ	38	988

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาการเจริญเติบโตของร่างกายที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคล เภศมาตรฐานการเจริญเติบโตของเด็กไทย ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโต ความสำคัญและความแตกต่างของแต่ละครอบครัว วิธีการสร้างสัมพันธภาพในครอบครัวและกลุ่มเพื่อน พฤติกรรมที่นำไปสู่การล่วงละเมิดทางเพศ (การแต่งกาย การเที่ยวกลางคืน การคบเพื่อน การเสพสารเสพติด) มีทักษะในการปฏิเสธเพื่อหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่นำไปสู่การล่วงละเมิดทางเพศ การติดต่อและวิธีการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค อาหารหลัก 5 หมู่ เห็นความสำคัญของการเลือกรับประทานอาหารให้เหมาะสม การแปรงฟัน ให้สะอาดและถูกวิธี การสร้างเสริมสมรรถภาพทางการเพื่อสุขภาพ มีวิธีการในการปฏิบัติตน เพื่อความปลอดภัยจากอุบัติเหตุในบ้าน โรงเรียนและการเดินทาง สามารถขอความช่วยเหลือจากบุคคลและแหล่งต่าง ๆ เมื่อเกิดเหตุร้าย ปฐมพยาบาลอาการบาดเจ็บที่เกิดจากการเล่น โดยใช้วิธีการทางสุขศึกษาที่เน้นพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา ประเมินพฤติกรรม กำหนดเป้าหมาย และวางแผนในการปฏิบัติตน กำหนดทางเลือกและปฏิเสธ/ หลีกเลี่ยง และนำความรู้ไปปฏิบัติ เพื่อดำรงไว้ซึ่งสุขภาพที่ดี อีกทั้งเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพให้ดียิ่งขึ้น สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีประกอบการมีค่านิยมที่เหมาะสม เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ตลอดจนสามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ และนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ

รหัสตัวชี้วัด

มาตรฐาน พ 1.1 เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

(พ 1.1.ป3/ 1) 1.1.1 อธิบายลักษณะและการเจริญเติบโตของร่างกายมนุษย์

(พ 1.1.ป3/ 2) 1.1.2 เปรียบเทียบการเจริญเติบโตของตนเองกับเกณฑ์มาตรฐาน

(พ 1.1.ป3/ 3) 1.1.3 ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโต

มาตรฐาน พ 2.1 เข้าใจและเห็นคุณค่าตนเอง ครอบครัว เพศศึกษาและมีทักษะ

ในการดำเนินชีวิต

(พ 2.1.ป3/ 1) 2.1.1 อธิบายความสำคัญและความแตกต่างของครอบครัวที่มีต่อตนเอง

(พ 2.1.ป3/ 2) 2.1.2 อธิบายวิธีสร้างสัมพันธภาพในครอบครัวและกลุ่มเพื่อน

(พ 2.1.ป3/ 3) 2.1.3 บอกวิธีหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่นำไปสู่การถูกล่วงละเมิดทางเพศ

มาตรฐาน พ 4.1 เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ

การป้องกันโรคและการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

(พ 4.1.ป3/ 1) 4.1.1 อธิบายการติดต่อและวิธีการป้องกันการแพร่กระจายของโรค

(พ 4.1.ป3/ 2) 4.1.2 จำแนกอาหารหลัก 5 หมู่

(พ 4.1.ป3/ 3) 4.1.3 เลือกกินอาหารที่หลากหลาย ครบ 5 หมู่ ในสัดส่วนที่เหมาะสม

(พ 4.1.ป3/ 4) 4.1.4 แสดงการแปรงฟันให้สะอาดอย่างถูกวิธี

(พ 4.1.ป3/ 5) 4.1.5 สร้างเสริมสมรรถภาพทางกายได้ตามคำแนะนำ

มาตรฐาน พ 5.1 ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้จ่าย สารเสพติด และความรุนแรง

(พ 5.1.ป3/ 1) 5.1.1 ปฏิบัติตนเพื่อความปลอดภัยจากอุบัติเหตุในบ้าน โรงเรียน และการเดินทาง

(พ 5.1.ป3/ 2) 5.1.2 แสดงวิธีขอความช่วยเหลือจากบุคคลและแหล่งต่าง ๆ เมื่อเกิดเหตุร้ายหรืออุบัติเหตุ

(พ 5.1.ป3/ 3) 5.1.3 แสดงวิธีปฐมพยาบาลเมื่อบาดเจ็บจากการเล่น

หน่วยการเรียนรู้

โครงสร้างและขอบข่ายของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สามารถ จัดตารางเวลาเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 2 หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่	หน่วยการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง	จำนวนคาบ
4	รู้ทันป้องกันโรค	1. การติดต่อของโรค 2. การป้องกันการแพร่กระจายโรค	2
5	อาหารดีมีประโยชน์	1. อาหารหลัก 5 หมู่ 2. ชงโภชนาการ	1 1
6	ฟ.ฟันสะอาดจ้ง	วิธีการแปรงฟัน	2
7	เดินทางอย่างปลอดภัย	1. การเดินเท้า 2. การโดยสารรถประจำทาง 3. การโดยสารรถไฟ 4. การโดยสารเรือ 5. การโดยสารรถไฟฟ้า	2
8	อุ่นใจเมื่อภัยมา	วิธีการขอความช่วยเหลือ	1
9	รับมือเมื่อเจ็บ	1. แผลฟกช้ำ 2. แผลถูกของมีคม 3. แผลถลอก	3

การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Attitude) และการปฏิบัติ (Practice) โดยผู้สอน จะใช้วิธีการทางศึกษาที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา เวลาเรียน วิธีการเรียนรู้ และลักษณะ ของผู้เรียน ดังนี้

1. การบรรยายและการอภิปราย
2. กระบวนการกลุ่ม
3. การสาธิต
4. ศึกษาจากวีดิทัศน์
5. การนำเสนอผลงาน
6. การถามคำถามให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น
7. ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ต่างๆ
8. การเรียนจากกรณีศึกษา ตัวอย่างเหตุการณ์ ข่าว สถานการณ์จริงที่เกิดในสังคมไทย

หรือเหตุการณ์จากประสบการณ์ตรง

จากโครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาดังกล่าวข้างต้นเนื้อหาที่นำมาสอนได้แก่ สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์ สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 12 ชั่วโมง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ ทำการศึกษาและสร้างชุดการเรียนรู้สุขศึกษา

ชุดการเรียนรู้

ชุดการสอนหรือชุดการเรียนมาจากคำว่า Instructional package หรือ Learning package เดิมทีเคยมักใช้คำว่า ชุดการสอนเพราะเป็นสื่อที่ครูนำมาใช้ประกอบการสอน แต่ต่อมาแนวความคิดในการยึดเด็กเป็นศูนย์กลางในการเรียนได้เข้ามามีอิทธิพลมากขึ้น การเรียนรู้ที่ดีควรจะให้ผู้เรียน ได้เรียนเอง จึงมีผู้นิยมเรียกชุดการสอนเป็นชุดการเรียนกันมากขึ้น บางคนอาจจะเรียกรวมกัน ไปเลย ว่า ชุดการเรียนการสอนก็มี ชุดการสอนยังจัดว่าเป็นนวัตกรรมการศึกษาชนิดหนึ่งของไทยที่ได้รับความสนใจของนักศึกษาและผู้สอนทั่วไปเป็นอย่างมาก ตามลักษณะและความหมายของชุด การสอนนั้น จัดว่าเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็นชุดสื่อประสม (Multi-media) (หมายถึง การใช้สื่อการสอนตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปรวมกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามที่ต้องการ สื่อที่นำมาใช้ร่วมกันนี้จะช่วยเสริมประสบการณ์ซึ่งกันละกัน ตามลำดับขั้นที่จัดเอาไว้) ที่จัดขึ้นสำหรับ

หน่วยการเรียนรู้ตามหัวข้อเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้รับ โดยจัดเอาไว้เป็นชุด ๆ บรรจุอยู่ในซอง กล่อง หรือกระเป๋า ก็แล้วแต่ผู้สร้างจะทำขึ้น ในการสร้างชุดการสอนนี้จะใช้วิธีระบบเป็นหลักสำคัญด้วย จึงทำให้มั่นใจได้ว่าชุดการสอนจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ละยังช่วยให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจ พร้อมทั้งสอนอีกด้วย (บุญเกื้อ กวรวาเวช, 2543, หน้า 91)

ชุดการสอน เป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งซึ่งเป็นลักษณะของสื่อประสม (Multi-media) ที่ใช้สื่อตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปร่วมกันเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามที่ต้องการ โดยอาจจัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ตามหัวข้อเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้รับ ซึ่งอาจจัดไว้เป็นชุด ๆ บรรจุอยู่ในซอง กล่องหรือกระเป๋าก็ได้ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2546, หน้า 23)

ความหมายชุดการเรียนรู้

ชุดการเรียนรู้ หมายถึง สื่อการเรียนต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ภายในชุดการเรียนจะประกอบด้วยสื่อต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีและบรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ (อุบลวรรณ อยู่มั่นธรรมา, 2547, หน้า 15)

ชุดการเรียนรู้ หมายถึง หน่วยการเรียนรู้สำเร็จรูป มีระบบของสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและวัตถุประสงค์เพื่อช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ (บังอร อางวิชัย, 2550, หน้า 46)

ชุดการเรียนรู้ หมายถึง สื่อการเรียนสำเร็จรูปที่รวบรวมอย่างสมบูรณ์ตามแบบแผน ที่วางไว้ ที่ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเองเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อยตามความสามารถ ความสนใจ เพื่อบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยผู้เรียนทำกิจกรรมในบทเรียนด้วยตนเอง ครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ ในชุดการเรียนรู้ประกอบด้วยคำชี้แจง ชื่อเรื่อง จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรม การวัดผลประเมินผลด้วยแผนการสอน คู่มือครู แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ใบกิจกรรม (คำสั่ง เนื้อหา และแบบฝึกหัด) (พนารัตน์ ศรีปัญญากร, 2553, หน้า 46)

ชุดการสอน หมายถึง เป็นสื่อการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่น่าเอาสื่อการเรียนรู้หลายอย่าง มาใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ที่ประกอบด้วยคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ ใบกิจกรรม แบบฝึกหัด และสื่อประกอบการเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียน มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (อนุวัฒน์ เดชโรสง, 2553, หน้า 19)

การเรียนรู้ หมายถึง สื่อการเรียนการสอนที่จัดไว้อย่างหลากหลายอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้โดยการแสวงหาด้วยตนเอง เป็นประสบการณ์

ที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดเป็นชุดในลักษณะซองหรือกล่อง (ประเสริฐชัย แซ่อึ้ง, 2554, หน้า 10)

ชุดการสอน หมายถึง ชุดสื่อประสม (Multi-media) ซึ่งผลิตขึ้นมาอย่างเป็นระบบ มีความสมบูรณ์เปิดเสรีในตัวเอง จัดเนื้อหาเป็นชุด ๆ บรรจุอยู่ในซองหรือกล่องหรือกระเป๋าให้นักเรียนมีส่วนดำเนินการเรียนเองเป็นหลัก ซึ่งอาศัยครูเป็นผู้ชี้แจงแนะนำวิธีการเรียนเท่านั้น จึงเป็นระบบการเรียนการสอนที่ช่วยผ่อนแรงผู้สอนได้ ทั้งยังช่วยให้ครูได้มีเวลาคิดสร้างสรรค์วิธีการเรียนที่น่าสนใจได้มากขึ้น ในบางครั้งชุดการสอนยังช่วยให้การเรียนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง แม้จะไม่มีครูประจำวิชาสอนโดยตรง แต่อาศัยเพื่อนครูช่วยแนะนำวิธีการเรียนแล้ว ให้นักเรียนดำเนินการเรียนเอง ชุดการสอนเป็นสื่อการสอนแบบประสมที่น่าสนใจ และควรส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและผลิตสื่อ ได้ร่วมกันผลิตขึ้นใช้เพราะเป็นชุดการเรียนที่สามารถใช้เรียนได้ทั้งในระบบและนอกระบบ ทั้งการเรียนรายบุคคลและรายกลุ่ม ทั้งยังสามารถให้โอกาสกับผู้ที่ขาดโอกาสได้ศึกษาในสถาบันการศึกษาโดยตรง ค้นคว้าหาความรู้เพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ การใช้ชุดการสอนมีบทบาทต่อการเรียนการสอนทุกระดับในปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุคนธ์อม ชีระคุณ, 2555, หน้า 30)

ชุดกิจกรรม หมายถึง สื่อการเรียนการสอนที่ผลิตขึ้น โดยนำสื่อการเรียนหลายอย่างมาสัมพันธ์กันเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ศึกษาและปฏิบัติกิจกรรม ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ในชุดกิจกรรมประกอบด้วยกิจกรรม เนื้อหา วัสดุอุปกรณ์ ที่ครอบคลุมการวัดทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (อนุสรรา เฉลิมศรี, 2555, หน้า 11)

ชุดกิจกรรม หมายถึง สื่อประสมที่ครูผู้สอนสร้างขึ้น โดยมีการวางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นให้นักเรียนสามารถศึกษา และปฏิบัติกิจกรรมฝึกทักษะได้ด้วยตนเอง โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาตามจุดประสงค์การเรียนรู้ (เครือวัลย์ แสงโสภา, 2556, หน้า 27)

ชุดกิจกรรม หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยกันเป็นชุด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ มีการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีจุดมุ่งหมายของการใช้ชุดกิจกรรมการสอนที่ชัดเจน สามารถสื่อสารระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง โดยมีคำแนะนำเพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ทั้งที่เป็นกลุ่มย่อยและรายบุคคล (กชกร พัฒเสมอ, 2558, หน้า 16)

ชุดกิจกรรมเป็นสื่อการเรียนการสอนที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจและความสามารถของตนเอง ซึ่งการจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแล้วผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (นพรัตน์ ทองมาก, 2558, หน้า 23)

ชุดกิจกรรม หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่เป็นชุดของสื่อประสมที่จัดขึ้นเป็นหน่วยการเรียนรู้ เน้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดไว้อย่างเป็นระบบละมีความเกี่ยวเนื่องกัน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยครูผู้สอนจะคอยแนะนำการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรม ซึ่งมีส่วนประกอบที่สำคัญ คือ เนื้อหาสาระ บัตรคำสั่ง ใบงานในการทำกิจกรรม วัสดุอุปกรณ์ เอกสาร ใบความรู้ สื่อการเรียนรู้แบบวัดผลและประเมินผล (หยาดพิรุณ พวงสุวรรณ, 2558, หน้า 31)

สรุปได้ว่า ชุดการเรียนรู้ หมายถึง สื่อการเรียนการสอนที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เป็นหน่วยการเรียนรู้ เน้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญช่วยเหลือ ในชุดการเรียนรู้ ประกอบด้วยคำชี้แจง ชื่อเรื่อง จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรม การวัดผลประเมินผลด้วยแผนการสอน คู่มือครู แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ใบกิจกรรม

ประเภทของชุดการเรียนการสอน

บุญเกื้อ ควรวาเวช (2543, หน้า 94-95) ชุดการสอนที่ใช้กันอยู่ แบ่งออกได้เป็น

3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ชุดการสอนประกอบคำบรรยาย เป็นชุดการสอนสำหรับผู้สอนจะใช้สอนผู้เรียนเป็นกลุ่มใหญ่หรือเป็นการสอนที่ต้องการปูพื้นฐานให้ผู้เรียนส่วนใหญ่รู้ละเอียดเข้าใจในเวลาเดียวกัน มุ่งในการขยายเนื้อหาสาระให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ชุดการสอนแบบนี้จะช่วยให้ผู้สอนลดการพูดให้น้อยลง และใช้สื่อการสอนที่พร้อมอยู่ในชุดการสอน ในการเสนอเนื้อหามากขึ้น สื่อที่ใช้อาจได้แก่ รูปภาพ แผนภูมิ สไลด์ फिल्मสตริป ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง หรือกิจกรรมที่กำหนดไว้ เป็นต้น ข้อสำคัญก็คือสื่อที่จะนำมาใช้นี้จะต้องให้ผู้เรียนได้เห็นอย่างชัดเจนทุกคน ชุดการสอนชนิดนี้บางคนอาจจะเรียกว่าชุดการสอนสำหรับครูก็มี

2. ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม เป็นชุดการสอนสำหรับผู้เรียนเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ประมาณ 5-7 คน โดยใช้สื่อการสอนที่บรรจุไว้ในชุดการสอนแต่ละชุด มุ่งที่จะฝึกทักษะในเนื้อหาวิชาที่เรียนและให้ผู้เรียนมีโอกาสทำงานร่วมกัน ชุดการสอนชนิดนี้มักจะใช้ในการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม เช่น การสอนแบบศูนย์การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

3. ชุดการสอนแบบรายบุคคลหรือชุดการสอนตามเอกัตภาพ เป็นชุดการสอนสำหรับผู้เรียนด้วยตนเองเป็นรายบุคคล คือ ผู้เรียนจะต้องศึกษาหาความรู้ตามความสามารถและความสนใจ

ของตนเอง อาจเรียนที่โรงเรียนหรือที่บ้านก็ได้ ส่วนมากมักจะมุ่งให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจ
ในเนื้อหาวิชาที่เรียนเพิ่มเติม ผู้เรียนสามารถประเมินผลการเรียนด้วยตนเองได้ด้วย ชุดการสอน
ชนิดนี้อาจจะจัดในลักษณะของหน่วยการสอนย่อยหรือโมดูลก็ได้

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2546, หน้า 23-24) ชุดการสอนที่นิยมใช้กันอยู่
มี 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

1. ชุดการสอนรายบุคคล ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองประกอบด้วยบทเรียน
สำเร็จรูป แบบประเมินผลและวัสดุอุปกรณ์การเรียน
2. ชุดการสอนสำหรับการเรียนเป็นกลุ่มย่อย ซึ่งจะจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ไว้ให้ผู้เรียน
ประกอบกิจกรรมเป็นหมู่คณะตามคำสั่งที่ปรากฏอยู่ในบัตรคำสั่ง โดยจัดเป็นลักษณะศูนย์การเรียน
3. ชุดการสอนประกอบการบรรยายของครู เป็นชุดการสอนสำหรับผู้สอนที่จะใช้สอน
ผู้เรียนเป็นกลุ่มใหญ่ มุ่งในการขยายเนื้อหาสาระให้ชัดเจน สื่อที่ใช้มีหลากหลายรูปแบบ เช่น
รูปภาพ แผนภูมิ สไลด์ วิดีทัศน์ ซีดีรอม (CD-Rom) หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ เป็นต้น

องค์ประกอบของชุดการสอน

องค์ประกอบที่สำคัญของชุดการสอน สามารถจำแนกออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้
บุญเกื้อ กวรวาเวช (2543, หน้า 95-97) องค์ประกอบที่สำคัญ ๆ ภายในชุดการสอน
สามารถ จำแนกออกเป็น 4 ส่วนด้วยกัน คือ

1. คู่มือ เป็นคู่มือแลแผนการสอนสำหรับผู้สอนหรือผู้เรียนตามแต่ชนิดของชุดการสอน
 2. บัตรคำสั่งหรือคำแนะนำ จะเป็นส่วนบอกให้ผู้เรียนดำเนินการเรียน ตามขั้นตอน
ที่กำหนด บัตรคำสั่งจะอยู่ในชุดการสอนแบบกลุ่มและรายบุคคล ประกอบด้วย
 - 2.1 คำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษา
 - 2.2 คำสั่งให้ผู้เรียนดำเนินการกิจกรรม
 - 2.3 การสรุปบทเรียน
 3. เนื้อหาสาระและสื่อ จะบรรจุไว้ในรูปของสื่อการสอนต่าง ๆ อาจประกอบด้วย
บทเรียน โปรแกรม สไลด์ เทปบันทึกเสียง เป็นต้น
 4. แบบบันทึกผล ผู้เรียนจะทำการประเมินผลความรู้ด้วยตนเองก่อนและหลังเรียน
แบบประเมินผลที่อยู่ในชุดการสอนอาจจะเป็นแบบฝึกหัดให้เติมคำในช่องว่างเลือกคำตอบที่
ถูกจับคู่ เป็นต้น
- ส่วนประกอบข้างต้นนี้จะบรรจุในกล่องหรือซอง จัดเอาไว้เป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกแก่
การใช้ นิยมออกแบบเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. กล้อง
2. สื่อการสอนและบัตรบอกชนิดของสื่อการสอนเรียงตามการใช้
3. บันทึกลับหลังสอน ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้
 - 3.1 รายละเอียดเกี่ยวกับวิชาและหน่วยการสอน
 - 3.2 รายละเอียดเกี่ยวกับผู้สอน
 - 3.3 เวลา จำนวนชั่วโมง
 - 3.4 วัตถุประสงค์ทั่วไป
 - 3.5 วัตถุประสงค์เฉพาะ
 - 3.6 เนื้อหาวิชาและประสบการณ์
 - 3.7 กิจกรรมและสื่อการสอนประกอบวิธีสอน
 - 3.8 การประเมินผล วัดผล การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
4. อุปกรณ์ประกอบอื่น ๆ

ส่วนประกอบของชุดการสอน

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2546, หน้า 24) ชุดการสอน ประกอบด้วย

1. คู่มือครู เป็นคู่มือที่มีการชี้แจงถึงวิธีการใช้ชุดการสอนไว้อย่างละเอียด
2. บัตรคำสั่ง จะเป็นส่วนที่บอกให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ตามขั้นตอน

ที่กำหนดไว้

3. เนื้อหาสาระและสื่อ จะบรรจุไว้ในรูปของสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ เช่น บทเรียน
โปรแกรม สไลด์ รูปภาพ ซีดีรอม (CD-Rom) วีดิทัศน์ เป็นต้น
4. แบบประเมินผล สำหรับให้ผู้เรียนทำการประเมินผลความรู้ด้วยตนเอง ทั้งก่อนเรียน
และหลังเรียน

ขั้นตอนในการผลิตชุดการสอน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาขั้นตอนการผลิตชุดการสอน ที่สอดคล้องกับเนื้อหาโดยอาศัย
หลักการ ดังนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2540 อ้างถึงใน บุญเกื้อ ควรรหาเวช, 2543, หน้า 97-99) ได้เสนอ
ขั้นตอนการผลิตชุดการสอน โดยนำเอาวิธีระบบเข้ามาใช้ในบริการผลิตชุดการสอนแผนจุฬาฯ
ซึ่งเป็นชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม เหมาะสำหรับการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ มีทั้งหมด 10 ขั้นตอนคือ

1. กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์
2. กำหนดหน่วยการสอน
3. กำหนดหัวเรื่อง
4. กำหนดความคิดรวบยอดและหลักการ

5. กำหนดวัตถุประสงค์
6. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้
7. กำหนดแบบประเมินผล
8. เลือกและผลิตสื่อการสอน
9. หาประสิทธิภาพชุดการสอน
10. การใช้ชุดการสอน

ส่วนประกอบและการเขียนคู่มือครู

บุญเกื้อ ควรรหาเวช (2543, หน้า 100-102) ได้กล่าวไว้ว่า คู่มือครูนับว่าเป็นส่วนสำคัญมากที่สุดอย่างหนึ่งในชุดการสอน เพราะคู่มือครูเป็นเสมือนผู้คอยให้คำแนะนำผู้สอนในการเตรียมตัวสอนช่วยให้ผู้สอนได้รับบทบาทของตนเองของนักเรียนที่จะต้องดำเนินการอย่างไรบ้างตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ คู่มือครูอาจทำเป็นแผ่นพับหรือเล่มก็ได้ แล้วแต่ความเหมาะสมของปริมาณเนื้อหา จะประกอบด้วยส่วนที่สำคัญ ดังนี้

1. คำนำ
2. ส่วนประกอบของชุดการสอน
3. คำชี้แจงสำหรับผู้สอน
4. สิ่งที่ผู้สอนและผู้เรียนต้องเตรียม
5. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน
6. การจัดห้องเรียน
7. แผนการสอน
8. เนื้อหาสาระของชุดการสอน
9. แบบฝึกหัดปฏิบัติหรือกระดาดตอบคำถาม
10. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

หลักในการเขียนแบบฝึกปฏิบัติหรือคู่มือนักเรียน

บุญเกื้อ ควรรหาเวช (2543, หน้า 103) ได้กล่าวถึงการเขียนแบบฝึกปฏิบัติไว้ในวิชาต่าง ๆ ย่อมไม่เหมือนกัน แต่ก็มีวิธีการพอสรุปได้ดังนี้

1. มีคำชี้แจงในการใช้แบบฝึกปฏิบัติ
2. มีตารางปฏิบัติงานที่ผู้เรียนจะวางแผนไว้เอง
3. ควรมีแผนการสอนโดยสังเขป
4. เตรียมเนื้อหากับกิจกรรมให้ตรงกัน โดยใช้หมายเลขหรือรหัส
5. ออกแบบให้สะดวกตามอ่าน

6. เนื้อหาในแบบฝึกปฏิบัติควรให้ตรงกับเนื้อหา

การเขียนบัตรสำหรับการเสนอเนื้อหา

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2543, หน้า 104) ได้กล่าวถึงการเสนอเนื้อหาในศูนย์กิจกรรม

ต่าง ๆ นั้น จะต้องใช้บัตร 5 ชนิดด้วยกัน คือ

1. บัตรคำสั่ง
2. บัตรสรุปเนื้อหา
3. บัตรเนื้อหา
4. บัตรกิจกรรม
5. บัตรคำถาม

การใช้ชุดการสอน

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2543, หน้า 109-110) ได้กล่าวถึงการใช้ชุดการสอน ดังนี้ การใช้ชุดการสอนเป็นกิจกรรมกลุ่มในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ แต่ละศูนย์อาจจะใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที อาจจะแบ่งเวลาในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ผู้เรียนอ่านบัตรคำสั่ง (1 นาที)
2. อ่านบัตรสรุปเนื้อหาและบัตรเนื้อหา (3-4 นาที)
3. ประกอบกิจกรรม เช่น เกมส์ สาคิต ฯลฯ (4-6 นาที)
4. ร่วมกันอภิปรายและตอบคำถาม (2-4 นาที)
5. แต่ละคนตอบคำถามในแบบฝึกปฏิบัติหรือกระดาษคำตอบ (2-3 นาที)
6. ตรวจสอบคำตอบจากแผ่นเฉลยที่ครูเตรียมไว้ให้เปลี่ยนกันตรวจและให้คะแนน (2 นาที)

ประโยชน์ของชุดการสอน

คุณค่าของชุดการสอนนั้น บุญเกื้อ ควรหาเวช (2543, หน้า 110-111) ได้กล่าวถึง ดังนี้

1. ส่งเสริมการเรียนรู้แบบรายบุคคล
2. ช่วยขจัดปัญหาการขาดแคลนครู
3. ช่วยในการศึกษานอกระบบโรงเรียน
4. ช่วยลดภาระและช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจให้แก่ครู
5. เป็นประโยชน์ในการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้
6. ช่วยให้ครูวัดผลผู้เรียนได้ตรงตามความมุ่งหมาย
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น
8. ช่วยให้ผู้เรียนจำนวนมากได้รับความรู้แนวเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ
9. ช่วยฝึกให้ผู้เรียนรู้จักเคารพ นับถือ ความคิดเห็นของผู้อื่น

การหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้

เมื่อสร้างชุดการเรียนรู้เสร็จ สิ้นแล้วสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในขั้นตอนต่อไป คือ การนำชุดการเรียนรู้นั้นไปทดสอบหาประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการยืนยันว่าชุดการเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ผู้สร้างต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้น

บึงอร อัจฉริยะ (ม.ป.ป. อ้างถึงใน ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2540, หน้า 101-102) ได้กำหนดเกณฑ์โดยยึดหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการ เพื่อช่วยให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน บรรลุผล ดังนั้น การกำหนดเกณฑ์ต้องคำนึงถึงกระบวนการและผลลัพธ์ โดยกำหนดตัวเลขเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยมีค่าเป็น E_1/E_2 โดยมีการหาค่าทางสถิติที่ใช้สูตร ดังนี้

สูตรที่ 1

$$E_1 = \frac{\sum X_1}{A} \times 100$$

E_1 หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการเป็นร้อยละ

$\sum X$ หมายถึง คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรือหรืองานที่ทำได้

B หมายถึง คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกแบบฝึกหัดรวมกัน

N หมายถึง จำนวนผู้เรียน

สูตรที่ 2

$$E_2 = \frac{\sum X_2}{B} \times 100$$

E_2 หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์เป็นร้อยละ

$\sum F$ หมายถึง คะแนนรวมของการสอบหลังเรียน

C หมายถึง คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน

N หมายถึง จำนวนผู้เรียน

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองนิยมตั้งไว้ 90/90 สำหรับเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำ และไม่ต่ำกว่า 80/80 สำหรับเนื้อหาที่เป็นทักษะ หรือเจตคติ เพราะการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไม่สามารถเปลี่ยนและวัดได้ทันทีที่เรียนเสร็จ

90 หรือ 80 ตัวแรก หมายถึง จำนวนร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของข้อสอบจากแบบฝึกหัดระหว่างเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งหมด

90 หรือ 80 ตัวหลัง หมายถึง จำนวนร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของข้อสอบจากแบบทดสอบ หลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งหมด

การทดสอบหาประสิทธิภาพอาศัยการทดลอง โดยใช้สูตรดังกล่าวข้างต้นมา คำนวณการ ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. แบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1: 1) นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองไปทดลองกับผู้เรียน 1-2 คน ซึ่งมีระดับความรู้ต่างกัน นำมาคำนวณหาค่าประสิทธิภาพ แล้วปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
2. แบบกลุ่ม (1: 10) นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้เรียน 6-10 คน ที่มีความรู้ต่างกัน นำผลมาคำนวณหาค่าประสิทธิภาพ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
3. แบบภาคสนาม (1: 100) นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้เรียน 30-100 คน นำมาคำนวณหาค่าประสิทธิภาพ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น หากการทดลอง ภาคสนามให้ค่า E1 และ E2 ไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จะต้องปรับปรุงชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และทำการหาประสิทธิภาพซ้ำอีก

ในกรณีที่ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากตัวแปร ที่ควบคุมไม่ได้ เช่น สภาพห้องเรียน ความพร้อมของผู้เรียน บทบาท และ ความชำนาญในการใช้ ชุดการเรียนรู้ของผู้สอน อาจอนุโลมให้มีระดับความผิดพลาดต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ประมาณ 2.5-5 เปอร์เซ็นต์

เกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นนั้น กำหนดไว้ 3 ระดับ คือ

1. สูงกว่าเกณฑ์เมื่อประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้มีค่าเกิน 2.5%
2. เท่ากับเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้เท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แต่ไม่เกิน 2.5%
3. ต่ำกว่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้แต่ไม่ต่ำกว่า 2.5% ถือว่ายังมีประสิทธิภาพที่ยอมรับได้

การหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดได้อย่างถูกต้อง จะก่อให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่าต่อการนำชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปใช้

ในการพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ครั้งนี้ ผู้วิจัย ใช้เกณฑ์ 80/ 80 ในการหาประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นทดลองภาคสนาม (Field tryout) นำชุดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วนำไปใช้ทดลองกับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าประสิทธิภาพให้ได้ตามเกณฑ์ 80/ 80 แล้วปรับปรุงแก้ไขจนได้ชุดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีนักการศึกษากล่าวถึงความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

จริญญา ไสลบาท (2554, หน้า 51) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถทางการเรียนรู้ของบุคคลที่เกิดขึ้น เป็นการสะสมความรู้ที่เกิดขึ้นเมื่อจบกระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้จากการทดสอบด้วยวิธีต่าง ๆ

จันทิมา เมยประโคน (2555, หน้า 26) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถทางการเรียนของแต่ละบุคคลที่ประเมินได้จากการทำแบบทดสอบหรือการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งสามารถวัดได้ทั้งทางด้านทักษะปฏิบัติ โดยการใช้แบบทดสอบภาคปฏิบัติ และการวัดทางด้านเนื้อหา โดยการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สุดถนอม ชีระคุณ (2555, หน้า 44) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้เชิงพฤติกรรมของนักเรียน 4 ด้าน คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยวัดจากคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์

เครือวัลย์ แสงโตดา (2556, หน้า 37) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรู้ ทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือฝึกฝนทักษะที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งสามารถวัดหรือประเมินได้โดยใช้เครื่องมือวัด จากความหมาย “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” ที่กล่าวมาข้างต้นสรุปเป็นความหมายได้ดังนี้ ความสามารถในการเรียนรู้หรือพฤติกรรมที่นักเรียนเกิดการเรียนรู้ซึ่งสามารถวัดและประเมินได้จากการใช้เครื่องมือวัด

ดวงนภา สิงห์พันธ์ (2557, หน้า 58) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะความรู้ ความสามารถ การเปลี่ยนแปลงของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน และประสบการณ์การเรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่เรียนมาว่าเกิดการเรียนรู้เท่าใด มีความสามารถชนิดใดใดนสามารถวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อบอกถึงคุณภาพการศึกษา

หยาดพิรุณ พวงสุวรรณ (2558, หน้า 39) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ทักษะและความสามารถต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายหลังที่นักเรียนได้รับการฝึกฝนและอบรมสั่งสอนในเรื่องที่เรียนมาแล้ว อันมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งสามารถตรวจสอบได้จาการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากความหมาย “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” ที่กล่าวมาข้างต้นสรุปเป็นความหมายได้ดังนี้ ความสามารถในการเรียนรู้หรือพฤติกรรมที่นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งสามารถวัดและประเมินได้จากการใช้เครื่องมือวัด

หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผู้วิจัยได้วิเคราะห์ จากนักการศึกษาหลาย ๆ ท่าน กล่าวถึงหลักเกณฑ์ไว้สอดคล้องกัน และได้ลำดับขั้นตอน ดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2545, หน้า 100)

แนวการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. หลักการสร้างแบบทดสอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จะมีคุณภาพได้นั้นจะต้องอาศัยหลักการสร้างที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งกลอนลันด์ (Gronlund) ได้ให้หลักการสร้างไว้ดังนี้

1.1 ต้องนิยามพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ที่ต้องการจะวัดให้ชัดเจน โดยกำหนดในรูปแบบของจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนหรือรายวิชาด้วยคำที่เฉพาะเจาะจงสามารถวัดและสังเกตได้

1.2 ควรสร้างแบบทดสอบวัดให้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ทั้งหมด ทั้งในระดับความรู้ความจำความเข้าใจในการนำไปใช้และระดับที่ซับซ้อนมากขึ้น

1.3 แบบทดสอบที่สร้างขึ้นควรวัดพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ที่เป็นตัวแทนของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยจะต้องกำหนดตัวชี้วัดและขอบเขตของผลการเรียนรู้ที่จะวัด แล้วจึงเขียนข้อสอบตามตัวชี้วัดจากขอบเขตที่กำหนดไว้

1.4 แบบทดสอบที่สร้างขึ้นควรประกอบด้วยข้อสอบชนิดต่าง ๆ ที่เหมาะสมสอดคล้องกับการวัดพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ให้มากที่สุด

1.5 ควรสร้างแบบทดสอบโดยคำนึงถึงแผนหรือวัตถุประสงค์ของการนำผลการทดสอบไปใช้ประโยชน์จะได้เขียนข้อสอบให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และทันใช้ตามแผนที่กำหนดไว้ เช่น การใช้แบบทดสอบก่อนการเรียน สำหรับตรวจสอบพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนเพื่อการสอนซ่อมเสริมการใช้แบบทดสอบระหว่างการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและการใช้แบบทดสอบหลังการเรียนการสอนเพื่อตัดสินผลการเรียน

1.6 แบบทดสอบที่สร้างขึ้นจะต้องทำให้การตรวจให้คะแนนไม่มีความคลาดเคลื่อนจากการวัด ซึ่งไม่ว่าจะนำแบบทดสอบไปทดสอบกับผู้เรียนในเวลาที่แตกต่างกัน จะต้องได้ผลการวัดเหมือนเดิม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการเขียนข้อสอบ มีดังนี้

2.1 ควรเลือกชนิดของข้อสอบให้ตรงกับลักษณะของพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัดให้มากที่สุด

2.2 เขียนข้อสอบที่จะวัดการปฏิบัติให้สอดคล้องกับพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติ

2.3 เขียนข้อสอบแต่ละข้อให้ชัดเจนเฉพาะเจาะจงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

2.4 เขียนข้อสอบเพื่อให้วัดพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ได้ โดยไม่ต้องอาศัยเครื่องมืออุปกรณ์อย่างอื่นช่วย

2.5 พยายามป้องกันสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับข้อสอบแต่จะมีผลกับคำตอบของผู้สอบ

2.6 หลีกเลี่ยงคำข้อความหรือร่องรอยต่าง ๆ ที่จะแนะนำคำตอบ

2.7 เขียนข้อสอบให้มีความยากง่ายพอเหมาะกับระดับพฤติกรรมหรือผลการเรียนที่จะวัดของผู้เรียน และการนำผลการทดสอบไปใช้

2.8 เขียนข้อสอบให้สามารถหาคำตอบที่ถูกต้องได้หรือคำตอบที่ดีที่สุด โดยไม่มีข้อโต้แย้งในการตัดสินคำตอบถูก

2.9 ควรเขียนข้อสอบไว้ล่วงหน้า เพื่อจะได้มีเวลาในการทบทวนตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขให้ข้อสอบมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.10 ควรเขียนข้อสอบให้มีจำนวนข้อเกินกว่าที่ต้องการใช้จริง เพราะอาจจะต้องวัดข้อสอบบางข้อที่ไม่เหมาะสมออกในภายหลัง

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร

การสร้างแบบทดสอบควรเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์หลักสูตร และสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด ตารางวิเคราะห์หลักสูตร จะใช้เป็นกรอบในการออกข้อสอบโดยระบุจำนวนข้อสอบในแต่ละเรื่อง และพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดไว้

2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้เป็นพฤติกรรมที่เป็นผลการเรียนรู้ที่ผู้สอนมุ่งหวังจะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนซึ่งผู้สอนจะต้องกำหนดไว้ล่วงหน้า สำหรับเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

3. กำหนดชนิดของข้อสอบและศึกษาวิธีสร้าง

โดยการศึกษาตารางวิเคราะห์หลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณา และตัดสินใจเลือกใช้ชนิดของข้อสอบที่จะใช้วัดว่าเป็นแบบใด โดยเลือกให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน แล้วศึกษาวิธีเขียนข้อสอบชนิดนั้นให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการเขียนข้อสอบ

4. เขียนข้อสอบ

ผู้ออกข้อสอบลงมือเขียนข้อสอบตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร และให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยอาศัยหลักและวิธีการเขียนข้อสอบที่ได้ศึกษามาแล้ว

5. ตรวจสอบข้อสอบเพื่อให้ข้อสอบที่เขียนไว้มีความถูกต้องตามหลักวิชา มีความครบถ้วนตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาทบทวน ตรวจสอบข้อสอบอีกครั้งก่อนที่จะจัดพิมพ์และนำไปใช้ต่อไป

6. จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง

เมื่อตรวจสอบข้อสอบเสร็จแล้วให้พิมพ์ข้อสอบทั้งหมดจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับทดลอง โดยมีคำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบ และจัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

7. ทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ

การทดลองสอบ และวิเคราะห์ข้อสอบเป็นวิธีการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ ก่อนนำไปใช้จริง โดยนำแบบทดสอบไปทดลองสอบกับกลุ่มที่มีขนาดคล้ายคลึงกันกับกลุ่มที่ต้องการสอบจริงแล้วจึงนำผลการสอบมาวิเคราะห์และปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพโดยสภาพการปฏิบัติจริงของข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในโรงเรียนมักไม่ค่อยมีการทดสอบและวิเคราะห์ข้อสอบส่วนใหญ่นำแบบทดสอบไปใช้ทดสอบแล้ว จึงวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อปรับปรุงข้อสอบและนำไปใช้ในครั้งต่อไป

8. จัดทำแบบทดสอบฉบับจริง

จากผลการวิเคราะห์ข้อสอบหา พบว่า ข้อสอบข้อใดไม่มีคุณภาพหรือมีคุณภาพดีไม่พอ อาจจะต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุงแก้ไขข้อสอบให้มีคุณภาพดีขึ้นแล้ว จึงจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับจริงที่จะนำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

จากที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ในการสร้างแบบทดสอบควรสร้างให้ครอบคลุมแบบทดสอบ ควรวัดพฤติกรรมและผลการเรียนรู้ โดยต้องคำนึงถึงความเหมาะสมสอดคล้องกับการวัดพฤติกรรม หรือผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

จิตวิทยาการเรียนรู้

วัยเด็กตอนกลาง (Middle childhood) อยู่ในช่วงอายุประมาณ 6-12 ปี หรือ 13 ปี เมื่อประมาณ 20 ปีที่แล้วมา ช่วงวัยเด็กตอนกลางเป็นช่วงวัยที่เด็กเริ่มเข้าโรงเรียน แต่ในโลกสังคมเศรษฐกิจปัจจุบัน ช่วงวัยเด็กตอนกลาง มักเป็นช่วงที่เด็กได้ผ่านการเรียนนอกบ้านจากสถาบันการศึกษา แห่งใดแห่งหนึ่งมาบ้างแล้ว นักจิตวิทยาพัฒนาการรุ่นปัจจุบันมักเรียกเด็กในวัยนี้ว่าเป็น เด็กวัยเด็กตอนกลางมากกว่าวัยเด็กเข้าโรงเรียน (School age) พัฒนาการทางกายของเด็กวัยนี้จะมีประสิทธิภาพ

มากยิ่งขึ้น พัฒนาการทางด้านสติปัญญาเจริญเติบโตไปอีกลำดับขั้นหนึ่ง พัฒนาการทางด้านสังคม ขยายขอบข่ายกว้างขวาง เด็ก ๆ มักใช้เวลากับผู้ใหญ่ ที่มีใจพ่อแม่หรือ/ และบุคคลในบ้านยาวนานยิ่งขึ้น รู้จักคบหาเพื่อนร่วมรุ่นได้ดีกว่าวัยเด็กตอนต้น ฉะนั้นพ่อแม่จำเป็นต้องแสดงบทบาทสำคัญ ในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของตน โดยการสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างพ่อแม่-ลูก ในวัยเด็ก ตอนกลาง ซึ่งลักษณะพัฒนาการที่สำคัญของเด็กวัยนี้ คือ “การเตรียมตัว” เพื่อให้เด็กก้าวไปสู่วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ที่สามารถรับผิดชอบตนเองในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีตามพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของ เด็กวัยตอนกลาง

ศรีเรือน แก้วกังวาน (2553) พัฒนาการทางร่างกายของวัยเด็กตอนกลาง เป็นแบบ ค่อยเป็นค่อยไป ช้า ๆ แต่สม่ำเสมอ ไม่มีลักษณะเด่นพิเศษ เป็นระยะที่เด็กหญิงโต “เร็วกว่า” เด็กชายวัยเดียวกันทั้งในด้านความสูงและน้ำหนัก ร่างกายขยายทางสูงมากกว่าทางกว้าง อวัยวะ ภายในเจริญเติบโตเต็มที่ ฟันแท้ขึ้นแทนที่ฟันน้ำนม เด็กในวัยนี้จึงไม่อยู่นิ่ง ชอบเล่นชอบทำกิจกรรม ต่าง ๆ ที่ใช้ความรวดเร็ว ไม่สู้ระมัดระวังมากนักจึงประสบอุบัติเหตุได้ง่ายและบ่อยครั้ง การทำงาน ประสานกันของกล้ามเนื้อใหญ่และประสาทสัมผัสละเอียดอ่อนดีขึ้นมาก การพัฒนาทางสติปัญญา ที่ต้องประสานอวัยวะมือและตาเป็นสื่อจึงทำได้แล้ว สามารถเล่นเกมที่ซับซ้อนได้และทำกิจกรรม การเล่นที่สร้างสรรค์ได้ (Creative plays) เช่น การปั้นรูป การวาดภาพ การแกะสลัก การดนตรี ฯลฯ เด็กในวัยนี้ชอบทำกิจกรรมแบบไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย ส่วนใหญ่ชอบใช้เวลาอยู่กับเพื่อนมาก

พัฒนาการทางเชาวน์ปัญญา เด็กชายวัยนี้มีความสามารถคิดเหตุผลเชิงตรรกะได้ดีกว่า เด็กหญิง สามารถรับรู้สิ่งแวดล้อมได้ตามความเป็นจริง สามารถพิจารณาเปรียบเทียบโดยใช้เกณฑ์ หลาย ๆ อย่าง โดยเฉพาะในการจัดของเป็นกลุ่ม พัฒนาการทางด้านภาษาและการใช้สัญลักษณ์ เจริญก้าวหน้ามาก เด็กจะเริ่มเข้าใจกฎเกณฑ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลและเข้าใจบทเรียนทั้งทางคณิตศาสตร์ ภาษาและการอ่าน มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสามารถอธิบายได้ หรือปัญหาต่าง ๆ ที่ต้องแก้ด้วยความคิด เหตุผล ถ้าสามารถแก้ได้เด็กก็จะมีคามภาคภูมิใจ และเด็กวัยนี้จะนับถือ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ อย่างเคร่งครัดและปฏิบัติตามได้ดี แต่สิ่งที่ครูควรตระหนักสำหรับเด็กวัยนี้ คือ ความแตกต่างระหว่างบุคคลเกี่ยวกับพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญา ครูควรคำนึงถึงความสามารถ เฉพาะของเด็กและพยายามส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้พัฒนาตามศักยภาพของตนด้วย

พัฒนาการทางบุคลิกภาพ ทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพที่จะนำมาอธิบายบุคลิกภาพ ของเด็กวัยประถมศึกษา ช่วงอายุราว 6-12 ปี คือ ทฤษฎีของฟรอยด์และอีริกสัน ฟรอยด์ เรียกเด็ก วัยนี้ว่า “ขั้นแฝง” (Latency) ซึ่งหมายถึง วัยที่เก็บกดความต้องการทางเพศ หรือเป็นระยะที่ ความต้องการทางเพศสงบลง จึงพบว่าเด็กจะเล่นและรวมกลุ่มกับเพื่อนเพศเดียวกันมากกว่าเพื่อน ต่างเพศ เด็กจะมีมโนธรรม รู้จักว่าอะไรผิดอะไรถูก โดยใช้มาตรฐานจริยธรรมของผู้ใหญ่เป็นเกณฑ์

แต่สำหรับอีริกสันไม่เห็นด้วยและมีความเห็นต่างจากฟรอยด์ เพราะอีริกสันเรียกเด็กวัยประถมศึกษาว่า ความต้องการที่จะทำกิจกรรมอยู่เสมอ-ความรู้สึกด้อย (Industry vs Inferiority) อีริกสันเชื่อว่าเด็กวัยนี้ความต้องการทางเพศยังคงอยู่ แต่เปลี่ยนแปลงเป็นพลังงานอย่างอื่น จึงพบว่าเด็กวัยนี้จะไม่อยู่เฉย มีความคล่องที่จะประกอบกิจกรรมต่าง ๆ อยู่เสมอ ต้องการมีสมรรถภาพที่จะทำอะไรได้สำเร็จ ฉะนั้นผู้ใหญ่ทั้งพ่อแม่ ครูอาจารย์ จะต้องหาทางส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กวัยนี้ได้ประสบความสำเร็จ เพื่อช่วยสร้างอัตมโนทัศน์ที่ดี มีความภาคภูมิใจว่าตนเป็นผู้มีสมรรถภาพ ซึ่งถือเป็นวัยที่วิกฤตสำหรับพัฒนาการอัตมโนทัศน์ (Self concept) เป็นอย่างยิ่ง และต้องระมัดระวังในการส่งเสริมสนับสนุนให้ถูกต้องและเหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

พัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคม แม้ว่าเด็กวัยนี้จะเรียนรู้การควบคุมอารมณ์ แต่ผู้ใหญ่ควรจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างกันของเด็กแต่ละคนให้มากขึ้น เด็กอาจมีความกลัวที่แตกต่างกัน แต่สิ่งที่เด็กวัยนี้กลัวมากที่สุด คือ กลัวการถูกล้อว่าแตกต่างจากเพื่อน และยังมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียน การสอบ ฯลฯ ความวิตกกังวลของเด็กอาจจะแสดงออกทางพฤติกรรมที่แตกต่างกัน บางคนอาจซึม ไม่ตั้งใจเรียน นอนหลับในห้องเรียน บางคนแสดงอาการไม่อยู่นิ่ง อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย เด็กวัยนี้ถ้ามีอาการโกรธมักจะแสดงออกทางกายโดยการต่อสู้กัน หรือการแสดงออกทางวาจา เช่น การล้อเลียน การตั้งสมญา พุดจาถากถาง ขู่ หรืออาจจะไม่พูดกับคนที่โกรธ ฉะนั้นครูควรให้แรงเสริมทันทีที่เด็กสามารถระงับความโกรธได้ การลงโทษเด็กโดยการตีหรือลงโทษให้เจ็บกายจะเป็นการส่งเสริมให้เด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวเวลาโกรธมากยิ่งขึ้น ซึ่งครูไม่ควรกระทำกับเด็กในวัยนี้

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2554) เด็กวัยนี้ เป็นวัยที่เต็มไปด้วยความร่าเริงปีติเบิกบาน เด็กจะสนุกในการเล่นมาก จากการที่เด็กประสบความสำเร็จในกิจกรรมที่ทำ ทั้งด้านการเรียนและการได้ลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ แล้ว ข้อสำคัญที่สุด เด็กวัยเด็กตอนกลางจะประสบความสำเร็จ เมื่อรู้ว่าตนเองมีสมรรถภาพที่ดีและเป็นที่ยอมรับทั้งจากพ่อแม่ ครู และเพื่อน ๆ อีกทั้งเด็กวัยนี้มักจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อนมาก เพื่อนอาจเป็นทั้งผู้ให้แรงเสริมและเป็นผู้ประเมินพฤติกรรมให้คำติชม ดังนั้น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนจึงสำคัญมาก ครูจึงจำเป็นต้องเป็นผู้สังเกตและหาทางช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลตามพฤติกรรมที่พบว่าเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขและช่วยเหลือ เพราะวัยเด็กประถมศึกษา หรือวัยเด็กตอนปลายถือเป็นวัยที่มีความสุขที่สุดในช่วงวัยของเด็ก

ลักขณา สิริวัฒน์ (2554) ในช่วงวัยระดับประถมศึกษา ช่วงอายุ 7-12 ปี เป็นช่วงวัยที่อยู่ในช่วงวัยที่ต่อมาจากช่วงวัยปฐมวัย ซึ่งได้รับการเตรียมเข้าสู่การเรียนรู้มาแล้วจึงพร้อมที่จะได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาการและวิชาชีพทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยธรรมชาติแล้วเด็กวัยนี้จะมีพัฒนาการทางจิต-สังคมอยู่ในขั้นอุตสาหกรรมหาคะพิกเพียร-รู้สึกด้อย ดังนั้น ครูต้องตระหนักในพัฒนาการ

ตามธรรมชาติของเด็กช่วงนี้และจัดประสบการณ์ให้เหมาะสม เพื่อให้เกิดความสำเร็จและความภาคภูมิใจในการมีความอดสาหะพากเพียรของตน นั่นคือ การจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดความขยันหมั่นเพียรได้ ครูต้องฝึกนักเรียนให้มีการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเป็นรูปธรรม ปกติเด็กวัยนี้จะมีคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ คือ มีความเชื่อว่ากฎระเบียบทำให้ตนได้รับประโยชน์และได้รับการยกย่อง ยอมรับจากครูและผู้ใหญ่ทั้งหลายจึงเชื่อฟังและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดถ้าได้รับประโยชน์และความพึงพอใจ ครูจึงต้องตระหนักเสมอว่า ประสบการณ์ครั้งแรกในการเรียนของเด็กนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

บังอร อาจวิชัย (2550) ได้ดำเนินการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง เพศศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาความต้องการและหาข้อมูลพื้นฐาน 2) พัฒนาและหาประสิทธิภาพชุดการสอน 3) ทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ 4) ประเมินและปรับปรุงแก้ไขชุดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ) อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 36 คน ทดลองใช้ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 แบบแผนการทดลอง คือ One group pretest-posttest Design เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) ชุดการเรียนรู้ 2) แบบสัมภาษณ์ 3) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ 4) แบบประเมินผลงานนักเรียน 5) แบบสอบถามความคิดเห็น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t -test แบบ Dependent และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นว่าการพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง เพศศึกษา โดยเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากตัวอย่างข่าวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างแท้จริง สื่อการเรียนรู้เป็นรูปภาพ วิดีทัศน์ CD ใบงาน และใบความรู้ ข่าวสารจากสิ่งตีพิมพ์ มีการวัดผลโดยใช้การทดสอบและประเมินผลชิ้นงาน 2) ชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย คำนำ วัตถุประสงค์ คู่มือครู คู่มือนักเรียน และสื่อประกอบชุดการเรียนรู้ ชุดการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 ชุด คือ 1) พัฒนาการทางเพศและการเปลี่ยนแปลง 2) อนามัยเจริญพันธุ์และการดูแลตนเอง 3) พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์ 4) การคบเพื่อนและการผูกมิตร 5) การป้องกันตนเองและทักษะการเตือนเพื่อน เมื่ออยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ และชุดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ 83.61/ 82.13 3) ทดลองใช้ชุดการเรียนรู้กับนักเรียนระยะเวลา 10 ชั่วโมง โดยครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนเรียนรู้จากชุดการเรียนรู้เป็นกลุ่ม เรียนรู้จากตัวอย่างข่าวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง จากกรณีศึกษา

ครูมีบทบาทหน้าที่ในการให้คำแนะนำปรึกษา นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน ทำกิจกรรมตามใบงานได้อย่างถูกต้อง 6) ผลการเรียนรู้ เรื่องเพศศึกษา ของนักเรียนก่อนและหลังใช้ชุดการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการใช้ชุดการเรียนรู้มีคะแนนสูงกว่าก่อนใช้ชุดการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าชุดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว เกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้ และนักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

จริยา ทศพร (2553) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอน วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน เรื่อง อัตราส่วนตรีโกณมิติระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาชุดการสอนวิชา คณิตศาสตร์พื้นฐาน เรื่อง อัตราส่วนตรีโกณมิติ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/ 75 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอน วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน เรื่อง อัตราส่วนตรีโกณมิติระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้ชุดการสอน วิชา คณิตศาสตร์พื้นฐาน เรื่อง อัตราส่วนตรีโกณมิติ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนทวีธาภิเษก 2 ได้มาจากการสุ่มแบบยกชั้น 1 ห้องเรียน จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 2) ชุดการสอน วิชา คณิตศาสตร์พื้นฐาน เรื่อง อัตราส่วนตรีโกณมิติระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วย t -test dependent ซึ่งผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดการสอนวิชา คณิตศาสตร์พื้นฐาน เรื่อง อัตราส่วนตรีโกณมิติ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 78.32/ 75.43 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอน วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน เรื่อง อัตราส่วนตรีโกณมิติ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) การสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอน วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง อัตราส่วนตรีโกณมิติ ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

นิวัฒน์ บุญสม (2556) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมด้านสุขภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมด้านสุขภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์ 2) ศึกษาพัฒนาการของความสามารถใน

การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และนวัตกรรมสุขภาพ และพฤติกรรมสุขภาพ ในช่วงระหว่างการเรียนรู้ การสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมนวัตกรรมด้านสุขภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์ 3) ศึกษาผลของการนำรูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวคิดของกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมนวัตกรรมด้านสุขภาพของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์ ไปขยายผล การใช้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย รูปแบบการเรียนการสอน คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และแบบประเมินพฤติกรรมสุขภาพ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ซึ่งผลการวิจัย พบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของกระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมนวัตกรรมสุขภาพของนักเรียนที่มีความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ มีชื่อว่า “4CO-PAC model” มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ องค์ประกอบเชิงหลักการและวัตถุประสงค์ องค์ประกอบเชิงกระบวนการเรียนการสอน และองค์ประกอบเชิงเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ กระบวนการเรียนการสอน มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การร่วมกันค้นหาปัญหา (Collaborative problem finding) ขั้นตอนที่ 2 การร่วมกันค้นหาแนวคิด (Collaborative idea finding) ขั้นตอนที่ 3 การร่วมกันสร้างนวัตกรรม (Collaborative innovation building) และขั้นตอนที่ 4 การร่วมกันสร้างการยอมรับ (Collaborative acceptance building) ซึ่งทุกขั้นตอนหลักจะมีขั้นตอนย่อย 3 ขั้นที่เรียกว่า “PAC” ได้แก่ ขั้นเตรียมการ (Preparation: P) ขั้นปฏิบัติ (Action: A) และขั้นสรุป (Conclusion: C) โดยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และนวัตกรรมด้านสุขภาพของนักเรียน ในช่วงระหว่างการเรียนรู้การสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน มีพัฒนาการขึ้นและ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีและมีพฤติกรรมสุขภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี 3) ผลการขยายผล พบว่า หลังการจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน นักเรียนกลุ่มขยายผลมีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และมีนวัตกรรมด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อาจสรุปได้ว่า การพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษานั้น ครูผู้สอนสามารถใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อรูปภาพประกอบการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนผสมผสาน การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสร้างความรู้ นิยม เป็นต้น ซึ่งทุกรูปแบบการเรียนการสอนนั้นต่างมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะปฏิบัติและได้รับประสบการณ์ จากสิ่งที

นักเรียนเรียนรู้ทั้งสิ้น ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม บรรลุตามจุดมุ่งหมายของ การวิจัยที่กำหนดไว้ จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้พัฒนาชุดการเรียนรู้ โดยเลือกการพัฒนา ชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

งานวิจัยต่างประเทศ

Shailendra and Mahapatra (2016, pp. 150-154) วิจัยเรื่องนี้เป็นวิจัยเชิงทดลอง มีการทดสอบก่อนและหลังทดลองของกลุ่มควบคุม การแทรกแซงของเทคโนโลยีในกระบวนการ จัดการเรียนรู้เป็นผลมาจาก Arseneau, Mason, Wood, Schwab, and Green (1994) ผู้ป่วย 40 คน ได้ถูกสุ่มให้ได้รับชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล การประเมินประสิทธิผลพื้นฐานของคะแนน ระดับน้ำตาลในเลือดขณะอดอาหาร Glycosylated hemoglobin ร้อยละของน้ำหนักตัวที่เหมาะสม ความรู้ และพฤติกรรม พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่ม หรือที่ 2 เดือนถัดไป ใน 5 เดือนที่ได้รับการติดตาม กลุ่มที่ได้รับชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีคะแนนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ในการประเมินความรู้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ คะแนนพฤติกรรมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และร้อยละ ของน้ำหนักตัวลดลงอย่างเหมาะสม ผู้ป่วยที่ได้รับการเรียนการสอนมีคะแนนพฤติกรรมเพิ่มขึ้น และการแสดงการลดระดับฮีโมโกลบิน Glycosylated อย่างมีนัยสำคัญ พฤติกรรมและระดับน้ำตาล ในเลือดมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ไม่มีการปรับปรุงระดับน้ำตาลในเลือดอย่างนัยสำคัญ

Michael Ayodele Fakomogbon (2014) วัตถุประสงค์ของการศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษา ผลของคอมพิวเตอร์ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนักเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ เป็นการทดลองที่มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม นักเรียนจำนวน 80 คน เป็นการสุ่มอย่างง่ายโดยสุ่มได้เพศชายจำนวน 40 คน และเพศหญิง 40 คน จากสองโรงเรียน ในการทำการศึกษานักเรียนถูกสุ่มให้เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตามลำดับ กลุ่มทดลอง จะได้รับการสอนแบบชุดกิจกรรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) และกลุ่มควบคุมจะได้รับการสอน แบบปกติ เครื่องมือหลักที่ใช้ในการศึกษาคือคอมพิวเตอร์ช่วยในการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คณิตศาสตร์ (CAMAT) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญกับกลุ่มควบคุม แต่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่าง นักเรียนชายและหญิงที่สอนด้วยชุดกิจกรรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

Arseneau, Mason and Arseneau (1994) ผู้ป่วย 40 คน ได้ถูกสุ่มให้ได้รับชุดกิจกรรม การเรียนรู้เป็นรายบุคคล การประเมินประสิทธิผลพื้นฐานของคะแนนระดับน้ำตาลในเลือด ขณะอดอาหาร Glycosylated hemoglobin ร้อยละของน้ำหนักตัวที่เหมาะสมและความรู้ และพฤติกรรม พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่ม หรือที่ 2 เดือนถัดไป ใน 5 เดือนที่ได้รับ

การติดตาม กลุ่มที่ได้รับชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีคะแนนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ในการประเมินความรู้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ คะแนนพฤติกรรมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และร้อยละของน้ำหนักตัวลดลงอย่างเหมาะสม ผู้ป่วยที่ได้รับการเรียนการสอนมีคะแนนพฤติกรรมเพิ่มขึ้นและการแสดงการลดระดับฮีโมโกลบิน Glycosylated อย่างมีนัยสำคัญ พฤติกรรมและระดับน้ำตาลในเลือดมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ไม่มีการปรับปรุงระดับน้ำตาลในเลือดอย่างนัยสำคัญ

Draheim (1981 อ้างถึงใน บังอร อาจวิชัย, 2550, หน้า 64) ได้พัฒนาชุดการสอนสำหรับผู้ที่มีความเสี่ยงของภาวะไฮเปอร์แอกทีฟกายมน โรงเรียน มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

- 1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูล 2) วางแผน 3) พัฒนารูปแบบขั้นต้นของชุดการสอน 4) ทดสอบขั้นต้นในภาคสนาม 5) ทดสอบภาคสนาม 6) ปรับปรุงผลงานการปฏิบัติงาน 7) ทดสอบภาคสนามด้านการปฏิบัติงาน 8) ปรับปรุงชุดการสอนครั้งสุดท้าย ทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย พบว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70

คะแนนผลการเรียนรู้ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมและนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อชุดการสอนคิดเป็นร้อยละ 97 แอนเดอร์สัน (Anderson, 1982 อ้างถึงใน บังอร อาจวิชัย, 2550, หน้า 64) ได้สร้างชุดการเรียนด้วยตนเองเพื่อหาประสิทธิภาพที่ตั้งไว้ และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ในระดับประถมศึกษา โดยใช้ชุดการสอนด้วยตนเองกับการสอนแบบบรรยาย ผลการวิจัย พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จากกลุ่มที่สอนโดยใช้ชุดการเรียน การวางแผนการสอนและวิธีสอน แต่ไม่มีความแตกต่างกันด้านทัศนคติที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา และผู้เรียนโดยมากชอบชุดการเรียนด้วยตนเอง Wilson (1989, p. 416 อ้างถึงใน บังอร อาจวิชัย, 2550, หน้า 65) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ชุดการสอนของครูเพื่อแก้ปัญหาในการเรียนของเด็กที่เรียนช้าทางด้านคณิตศาสตร์เกี่ยวกับการบวก การลบ ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนยอมรับว่าการใช้ชุดการสอนมีผลดีว่าการสอนปกติ ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยให้ครูสามารถแก้ปัญหาการสอนที่อยู่ในหลักสูตรคณิตศาสตร์สำหรับเด็กเรียนช้า

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยการพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and development) โดยมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนในรายวิชาสุขศึกษา โดยใช้เวลาในการวิจัย 12 สัปดาห์ ซึ่งมีรายละเอียดและขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้ชุดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขชุดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดังต่อไปนี้

1. สร้างชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 ชุดการเรียนรู้

1.1 ศึกษารายละเอียดทฤษฎี หลักการ เกี่ยวกับการสร้างชุดการเรียนรู้

1.2 ศึกษาเนื้อหา จุดประสงค์ชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. ชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยสร้างขึ้น 6 ชุดการเรียนรู้

โดยใช้เวลาในการสอน จำนวน 12 ชั่วโมง

2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากหนังสือกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างชุดการเรียนรู้ วิเคราะห์จุดประสงค์ของเนื้อหา จากหนังสือและเทคนิคการสอนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งเนื้อหาการเรียนการสอนออกเป็นหัวข้อย่อยและกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการสอน

2.3 สร้างชุดการเรียนรู้ในแต่ละชุดนั้นจะประกอบไปด้วย บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม และเฉลยบทเรียน ซึ่งแผนการสอนจะเป็นไปตามที่โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา กำหนด ดังนี้

- 2.3.1 วัตถุประสงค์การเรียนรู้
- 2.3.2 สาระการเรียนรู้
- 2.3.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 2.3.4 กิจกรรมการเรียนรู้
- 2.3.5 สื่อ/แหล่งการเรียนรู้
- 2.3.6 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 2.3.7 บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

2.4 นำชุดการเรียนรู้เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ในด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์มาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม

2.5 นำชุดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในด้านเนื้อหาความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน โดยประกอบด้วย 5 ท่าน (รายละเอียดในภาคผนวก ก) ดังนี้

- 2.5.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้สุศึกษา 1 ท่าน
ดร.ปนัดดา จูเกาลี ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้สุศึกษา
- 2.5.2 ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรและการสอน 2 ท่าน
ดร.อาพันธ์ชนิต เจนจิต ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา ทองสอน ความเชี่ยวชาญหลักสูตรและการสอน
- 2.5.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติการวัดและประเมินผลการศึกษา 1 ท่าน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ
- 2.5.4 อาจารย์ที่มีประสบการณ์สอนสุศึกษา ไม่น้อยกว่า 10 ปี
นางสาวศิริรัตน์ ไชยชาญพันธ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านสุศึกษา

เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาและความเหมาะสมของกิจกรรม พร้อมทั้งข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้

การสร้างชุดการเรียนรู้สุศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างชุดการเรียนรู้สุศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษารายละเอียดแนวคิด และหลักการ เกี่ยวกับการสร้างชุดการเรียนรู้ นำผลการศึกษาคำแนะนำจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เป็นแนวทางในการสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้

1.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โดยพิจารณาสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของ มนุษย์ สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกัน โรคร สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต มาตรฐานการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แนวทางการจัดการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา การวัดและประเมินผล

1.3 ศึกษารายละเอียดการสร้างชุดการเรียนรู้

1.4 ดำเนินการสร้างชุดการเรียนรู้สุขศึกษาจำนวน 6 ชุด สำหรับใช้กับแผนการจัดการ เรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถนำชุดการเรียนรู้ไปจัดกิจกรรม การเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นที่เรียบร้อยแล้วผู้วิจัยได้ดำเนินการแบ่งเนื้อหาของการพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษา สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แบ่งเป็น 6 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน ใช้เวลาทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 3 เนื้อหาของการพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษา

ชุดการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	เวลา
ชุดการเรียนรู้ที่ 1 รู้ทันป้องกันโรค	แผนที่ 1 ความหมายและความสำคัญ	2
ส่วนประกอบในชุดการเรียนรู้	ของการป้องกันโรค	
- ใบงาน		
- ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ 10 ข้อ		
ชุดการเรียนรู้ที่ 2 อาหารดีมีประโยชน์	แผนที่ 2 ความหมายและความสำคัญ	2
ส่วนประกอบในชุดการเรียนรู้	ของอาหาร 5 หมู่และธงโภชนาการ	
- ใบงาน		
- ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ 10 ข้อ		

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ชุดการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	เวลา
ชุดการเรียนรู้ที่ 3 ฟ.พื้นสะอาดจ้ง ส่วนประกอบในชุดการเรียนรู้ - ใบงาน - ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ 10 ข้อ	แผนที่ 3 ความสำคัญของการแปรงพื้น และการแปรงพื้นอย่างถูกวิธี	2
ชุดการเรียนรู้ที่ 4 เดินทางปลอดภัย ส่วนประกอบในชุดการเรียนรู้ - ใบงาน - ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ 10 ข้อ	แผนที่ 4 อุบัติเหตุจากการเดินทางและ แนวทางปฏิบัติตนเพื่อความปลอดภัย ในการเดินทาง	2
ชุดการเรียนรู้ที่ 5 อุ่นใจเมื่อภัยมา ส่วนประกอบในชุดการเรียนรู้ - ใบงาน - ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ 10 ข้อ	แผนที่ 5 แนวทางปฏิบัติในการขอ ความช่วยเหลือเมื่อเกิดอุบัติเหตุ	1
ชุดการเรียนรู้ที่ 6 รับมือเมื่อบาดเจ็บ ส่วนประกอบในชุดการเรียนรู้ - ใบงาน - ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ 10 ข้อ	แผนที่ 6 ความหมายและความสำคัญ ของการปฐมพยาบาล	3

3. ผู้วิจัยได้นำชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีองค์ประกอบครบถ้วน สมบูรณ์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้องของเนื้อหาของชุดการเรียนรู้ แล้วนำมาปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงแก้ไขส่วนที่ยังบกพร่อง เช่น ด้านเนื้อหา ภาษาที่ใช้และรูปแบบกิจกรรม

4. นำชุดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาวิชาสุขศึกษาและด้านชุดการเรียนรู้ จำนวน 5 คน เพื่อขอคำแนะนำในส่วน ที่บกพร่อง และข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

4.1 แบบประเมินความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เป็นแบบประเมินที่มี ลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ คือ 5 4 3 2 และ 1 โดยได้กำหนด ความหมายของคะแนน (กิตติศักดิ์ เทียนทองศิริ, 2559) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง องค์กรประกอบมีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง องค์กรประกอบมีความเหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง องค์กรประกอบมีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง องค์กรประกอบมีความเหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง องค์กรประกอบมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ใช้เกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง องค์กรประกอบมีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง องค์กรประกอบมีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง องค์กรประกอบมีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง องค์กรประกอบมีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง องค์กรประกอบมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์การยอมรับได้ คือ 3.51 ขึ้นไป

ผลการประเมินชุดการเรียนรู้แต่ละชุดสรุปได้ดังนี้

ชุดการเรียนรู้ที่ 1 ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน 81.33/ 86.30

ชุดการเรียนรู้ที่ 2 ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน 77.30/ 86.30

ชุดการเรียนรู้ที่ 3 ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน 92.60/ 83.30

ชุดการเรียนรู้ที่ 4 ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน 95.40/ 82.30

ชุดการเรียนรู้ที่ 5 ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน 96.00/ 84.00

ชุดการเรียนรู้ที่ 6 ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน 72.70/ 80.00

5. นำชุดการเรียนรู้ ที่ได้รับการประเมินค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) ไปปรับปรุง

แก้ไขแล้วนำมาหาค่าประสิทธิภาพ E1/ E2 สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์

ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้เท่ากับ 80/ 80 โดยทดลองใช้ เพื่อหาประสิทธิภาพกับนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และมีพื้นฐานความรู้ความสามารถ และ

สภาพแวดล้อมใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง มีขั้นตอนดังนี้

5.1 แบบกลุ่มย่อย (Small group tryout) นำชุดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ได้มาจากประชากรทั้งหมด 32 คน โดยเลือกนักเรียนวิธีการเลือกแบบ

เจาะจง คือ เก่ง 4 คน ปานกลาง 4 คน และอ่อน 4 คน รวม 12 คน เพื่อดูความเหมาะสมของเนื้อหา

และความยากง่ายของภาษาคำนวนหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้

6. นำชุดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 80/ 80 ให้เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ $E1/ E2 = 80/ 80$ และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติและแปลผล เพื่อสรุปผลการวิจัย เปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้ชุดการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในชุดการเรียนรู้กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คือ ชุดการเรียนรู้ จำนวน 6 ชุด จำนวน 12 แผนการสอนใช้เวลาในการจัดกิจกรรม 12 ชั่วโมง ผู้วิจัยได้กำหนดแบบแผนการวิจัยในครั้งนี้แบบ Pre experimental design แบบ One group pretest-posttest Design (มาเรียม นิลพันธุ์, 2547, หน้า 144) ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 4 แสดงแผนการวิจัยแบบ One group pretest-posttest design

การทดสอบก่อนทดลอง	การจัดกระทำ	การทดสอบหลังการทดลอง
T1	X	T2

T1 แทน การทดสอบก่อนการเรียน โดยใช้ชุดการเรียนรู้

X แทน การเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้

T2 แทน การทดสอบหลังการเรียน โดยใช้ชุดการเรียนรู้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 4 ห้องเรียน โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

1.1.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เคยเรียนวิชาสุขศึกษามาแล้ว จำนวน 32 คน

1.1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3/ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา จำนวน 30 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ขั้นตอนในการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยนำชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา จำนวน 30 คน โดยดำเนินการทดลองเป็นเวลา 12 สัปดาห์ ๆ ละ 1 ชั่วโมง รวมระยะเวลา 12 ชั่วโมง ดังนี้

1. ก่อนใช้ชุดการเรียนรู้ ครูผู้สอนมีการอธิบายเกี่ยวกับการใช้ชุดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน
2. ครูจัดเตรียมชุดการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการจัดกิจกรรมให้ครบถ้วน
3. ทำการทดสอบก่อนการเรียนรู้ (Pretest) กับนักเรียนโดยใช้เวลา 10 นาที
4. ดำเนินการทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีขั้นตอน

ดังนี้

4.1 ขั้นเตรียมผู้เรียน

4.1.1 แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียน

4.1.2ชี้แจงบทบาทหน้าที่และวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

4.2 ขั้นการสอนเนื้อหาสาระ

4.2.1 ทบทวนความรู้เดิม

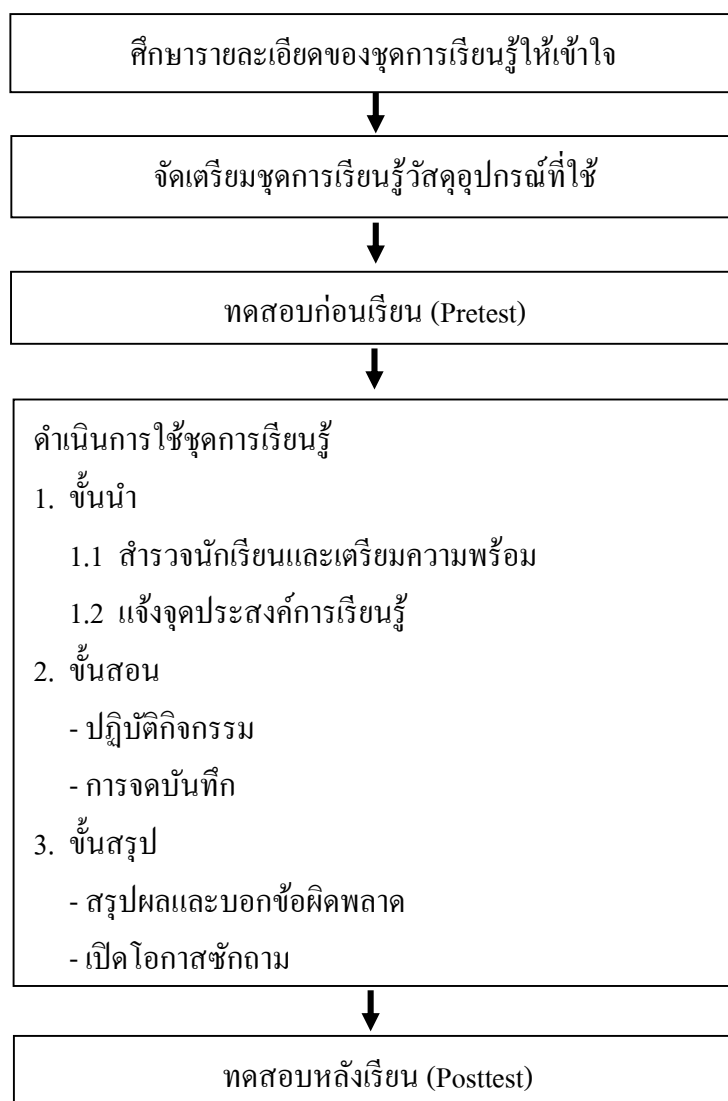
4.2.2 ปฏิบัติกิจกรรม

4.3 ขั้นหลังการทดลอง เป็นขั้นที่ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมในขั้นตอนต่อไป

4.3.1 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบ

ฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ (Pretest)

ในการดำเนินการทดลองดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปเป็นแผนภูมิ ในการดำเนินการตามขั้นตอนการใช้ชุดการเรียนรู้ ดังแผนภาพ

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการใช้ชุดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขชุดการเรียนรู้

วัตถุประสงค์

เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ที่สร้างขึ้นแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

วิธีดำเนินการ

นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดการเรียนรู้สุขศึกษา สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 ชุด ชุดละ 10 ข้อ หลังสิ้นสุดการเรียนการสอนและนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ

หลังนำชุดการเรียนรู้สุขศึกษาไปทดลองใช้แล้ว พบว่า ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม และแผนการจัดการเรียนรู้บางกิจกรรมควรจัดให้เหมาะสมกับเวลาของการจัดกิจกรรมและควรเพิ่มกิจกรรมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติเพิ่มมากขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากนักเรียนเรียนด้วยชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นำผลการทดสอบทั้ง 2 อย่างมาตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ที่กำหนด ($E1/E2 = 80/80$)
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้ชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ร้อยละ (Percentage) เป็นค่าสถิติที่นิยมใช้กันมาก โดยเป็นการเปรียบเทียบความถี่

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

หรือจำนวนที่ต้องการกับความถี่หรือจำนวนทั้งหมดที่เทียบเป็น 100 จะหาค่าร้อยละจากสูตรต่อไปนี้

เมื่อ p แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

ค่าร้อยละจะแสดงความหมายของค่าและสามารถนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบได้

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) หรือเรียกว่าค่ากลางเลขคณิต ค่าเฉลี่ย ค่ามัชฌิมเลขคณิต เป็นต้น

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดของกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนของคะแนนในกลุ่ม

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เป็นการวัดการกระจายที่นิยมใช้กันมากเขียนแทนด้วย SD หรือ S

$$SD = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	ค่าคะแนน
	n	แทน	จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่ม
	\sum	แทน	ผลรวม

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์อยู่ 2 ประการ 1) เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพ 80/ 80 จำนวน 6 ชุดการเรียนรู้ คือ ชุดการเรียนรู้ที่ 1 รู้ทันป้องกันโรค ชุดการเรียนรู้ที่ 2 อาหารดีมีประโยชน์ ชุดการเรียนรู้ที่ 3 ฟ.ฟันสะอาดจัง ชุดการเรียนรู้ที่ 4 เดินทางปลอดภัย ชุดการเรียนรู้ที่ 5 อุ่นใจเมื่อภัยมา ชุดการเรียนรู้ที่ 6 รับมือเมื่อบาดเจ็บ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอและแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้ทำวิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนผู้เรียน
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
*	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ.05
t	แทน	ค่าสถิติที่พิจารณาเปรียบเทียบคะแนนระหว่างก่อนและหลังเรียน
P	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ
Z	แทน	สถิติที่ใช้สมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ E_1/E_2 ของชุดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 80/ 80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน

ด้วย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาหาประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้สุขศึกษา E_1/E_2 ของชุดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 80/ 80 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดังตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 การศึกษาหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้สุขศึกษา $E_1/E_2 = 80/ 80$

ชุดการเรียนรู้ที่	E1		ร้อยละ	E2		ร้อยละ
	\bar{X}	SD		\bar{X}	SD	
1. ชุดการเรียนรู้ที่ 1	12.20	1.84	81.33	8.63	0.80	86.30
2. ชุดการเรียนรู้ที่ 2	7.73	1.17	77.30	8.63	0.76	86.30
3. ชุดการเรียนรู้ที่ 3	4.63	0.56	92.60	8.33	0.88	83.60
4. ชุดการเรียนรู้ที่ 4	4.77	0.43	95.40	8.23	1.19	82.30
5. ชุดการเรียนรู้ที่ 5	4.80	0.41	96.00	8.40	1.13	84.00
6. ชุดการเรียนรู้ที่ 6	7.26	1.05	72.70	8.00	0.98	80.00
E_1/E_2	$E_1 = 82.80/ E_2 = 83.72$					

จากตารางที่ 5 พบว่า ชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยประสิทธิภาพระหว่างเรียน (E_1) มีเนื้อหาแบบฝึกหัดสอดคล้องกับประสิทธิภาพหลังเรียน (E_2) เป็นข้อสอบซึ่งพบว่า ค่าคะแนนประสิทธิภาพระหว่างเรียน (E_1) ที่มากที่สุด คือ ชุดการเรียนรู้ที่ 5 มีค่าเท่ากับ 96.00 และค่าคะแนนที่ต่ำที่สุด คือ ชุดการเรียนรู้ที่ 6 มีค่าเท่ากับ 72.70 ค่าประสิทธิภาพหลังเรียน (E_2) ที่มีค่ามากที่สุด คือ ชุดการเรียนรู้ที่ 1 และชุดการเรียนรู้ที่ 2 มีค่าเท่ากับ 86.30 และค่าที่ต่ำสุดคือ ชุดการเรียนรู้ที่ 6 มีค่าเท่ากับ 80.00

ผลการศึกษาระหว่างเรียนและหลังเรียน ในแต่ละชุดมีค่าประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งค่าเป้าหมาย คือ 80 ในภาพรวมผลการหาประสิทธิภาพระหว่างเรียน (E_1) เท่ากับ 82.80 ประสิทธิภาพหลังเรียน (E_2) เท่ากับ 83.72 ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งค่าเป้าหมายคือ 80 เช่นกัน

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้สุขศึกษา

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่าง
ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้สุขศึกษา

ชุดการเรียนรู้	จำนวน นักเรียน	ก่อนเรียน		หลังเรียน		df	t	p
		เต็ม 10 คะแนน		เต็ม 10 คะแนน				
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD			
1. ชุดการเรียนรู้ที่ 1	30	6.90	0.99	8.65	0.81	24	12.83*	.01
2. ชุดการเรียนรู้ที่ 2	30	6.93	0.91	8.63	0.76	24	11.13*	.01
3. ชุดการเรียนรู้ที่ 3	30	6.47	0.90	8.33	0.88	24	10.51*	.01
4. ชุดการเรียนรู้ที่ 4	30	5.77	1.25	8.23	1.19	24	12.25*	.01
5. ชุดการเรียนรู้ที่ 5	30	5.63	0.96	8.40	1.13	24	15.60*	.01
6. ชุดการเรียนรู้ที่ 6	30	5.97	0.85	8.00	0.98	24	13.77*	.01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้สุขศึกษาทั้ง 6 ชุด การทดสอบชุดการเรียนรู้
ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้สุขศึกษาฉบับเดียวกัน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย
หลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้สุขศึกษาสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนด้วยชุดการเรียนรู้สุขศึกษาอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้สุขศึกษา

กลุ่มทดลอง	จำนวน	\bar{X}	SD	df	t	p
ก่อนเรียน	30	14.73	3.17	29	11.60*	.01
หลังเรียน	30	24.47	2.86	29		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางการเรียนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้สุขศึกษา โดยการทดสอบ
ชุดการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการใช้ชุดการเรียนรู้ฉบับเดียวกัน พบว่า นักเรียนมีคะแนน
เฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยชุดการเรียนรู้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนด้วยชุดการเรียนรู้
อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน ตามเกณฑ์ 80/ 80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา จำนวน 1 ห้อง จาก 4 ห้อง รวม 30 คน จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นพื้นฐานในการสุ่มเครื่องมือ คือ ชุดการเรียนรู้ สุขศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ใบบันทึกกิจกรรมประจำชุดการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 6 ตอนตอนละ 10 ข้อ การทดลองหาประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ใช้เวลาในการสอน 12 ชั่วโมง โดยดำเนินการสอนด้วยชุดการเรียนรู้ สุขศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ สุขศึกษาเป็นที่เรียนร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้หาค่าประสิทธิภาพกระบวนการของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้สุขศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 ตัวแรก จากร้อยละของคะแนนที่ได้จากการทำใบบันทึกกิจกรรมและเปรียบเทียบคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ โดยใช้สถิติ *t-test dependent*

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการพัฒนาชุดการเรียนรู้ สุขศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สรุปได้ดังนี้

1. ได้ชุดการเรียนรู้สุขศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 ชุด การเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพแต่ละชุด ดังนี้

- ชุดการเรียนรู้ที่ 1 ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน 81.33/ 86.30
- ชุดการเรียนรู้ที่ 2 ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน 77.30/ 86.30
- ชุดการเรียนรู้ที่ 3 ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน 92.60/ 83.30
- ชุดการเรียนรู้ที่ 4 ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน 95.40/ 82.30

ชุดการเรียนรู้ที่ 5 ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน 96.00/ 84.00

ชุดการเรียนรู้ที่ 6 ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน 72.70/ 80.00

2. นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ สุขศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การพัฒนาชุดการเรียนรู้ สุขศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาชุดการเรียนรู้ สุขศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.80/ 83.72 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/ 80 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนาชุดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและวิธีการที่เหมาะสม โดยเริ่มจากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื้อหาสาระการเรียนรู้ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการเรียนรู้แล้วดำเนินการสร้างชุดการเรียนรู้ จากนั้นนำชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน แล้วนำไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพตามขั้นตอนและปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง ชุดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นชุดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียนไม่ซับซ้อน กำหนดเนื้อหาจากง่ายไปยาก มีภาพประกอบที่มีสีสัน น่าสนใจ สอดคล้องกับแนวคิดของ (ชัยขงค์ พรหมวงษ์, 2551, หน้า 75) ที่กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างชุดการเรียนรู้ ควรมีกำหนดหมวดหมู่เนื้อหา มีการแบ่งเนื้อหาย่อย กำหนดวัตถุประสงค์ จัดกิจกรรมการเรียนที่น่าสนใจ กำหนดการประเมินผลที่ชัดเจน และนำชุดการเรียนรู้ไปหาประสิทธิภาพเพื่อหาข้อบกพร่องแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปใช้ ด้วยเหตุผลนี้จึงส่งผลให้ชุดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (บุหลัน เกียดโรสง, 2557, หน้า 75) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง สารเสพติด กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โดยจัดการเรียนรู้แบบซิปปาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 86.82/ 84.96 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/ 80 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิสา สูดจำนง (2558, หน้า 83) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัย พบว่าชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 86.98/ 84.75 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสุขศึกษา พบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้สุขศึกษาทั้ง 6 ชุด การทดสอบชุดการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดการเรียนรู้สุขศึกษาฉบับเดียวกัน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้สุขศึกษาสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนด้วยชุดการเรียนรู้สุขศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมล มีโลภา (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหาเรื่องสรรพสิ่งในธรรมชาติ ด้วยเทคนิคหมวก 6 ใบสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดการสอน พบว่า ชุดการการสอนมีประสิทธิภาพ 81.60/ 82.40 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนีย์ เอื้อรักษ์โอพาร (2553) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการสร้างชุดการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรมหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา โดยใช้รูปแบบสืบสวนสอบสวนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีการเรียนรู้โดยพื้นฐาน 3 ข้อของการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain based learning: BBL) 1) การทำให้เด็กเกิดการตื่นตัวแบบผ่อนคลาย คือ การสร้างบรรยากาศให้เด็กไม่รู้สึกลึกเหมือนถูกกดดัน แต่มีความท้าทาย ชวนให้ค้นคว้าหาคำตอบ 2) การทำให้เด็กจดจ่อในสิ่งเดียวกัน คือ การใช้สื่อหลาย ๆ แบบ การเชื่อมโยงความรู้หลาย ๆ อย่าง 3) ทำให้เกิดความรู้จากการกระทำด้วยตนเอง คือ การให้เด็กลงมือทดลอง ประดิษฐ์ หรือได้เล่าประสบการณ์จริงที่เกี่ยวข้องและได้นำกระบวนการเรียนรู้ Active learning มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน กิจกรรมต้องสะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียนกระบวนการเรียนรู้ Active learning เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มีการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน และร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระซึ่งผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งรูปแบบการจัดการเรียนการสอนมีการให้ผู้เรียนทำใบกิจกรรมเพื่อเป็นการทบทวนความรู้แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระวิชาสุขศึกษา ซึ่งทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับวัยและความต้องการของนักเรียน
2. ควรนำชุดการเรียนรู้ไปใช้ในการเรียนการสอนในระดับชั้นอื่น ๆ เพราะสามารถช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ควรใช้ชุดการเรียนรู้ตามลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนาชุดการเรียนรู้สู่ยุคศึกษา ในเนื้อหาอื่น ๆ ต่อไป โดยการใช้แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนให้มีความหลากหลายมากขึ้น
2. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้กับการจัดกิจกรรมจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ
3. ควรเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละชุดการเรียนรู้ให้เหมาะสมเนื้อหาหรือจัดทำชุดการเรียนรู้แบบสื่อออนไลน์ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง
4. ควรจัดทำชุดการเรียนรู้ในเรื่องอื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนได้ประสบการณ์ที่หลากหลาย

บรรณานุกรม

- กชกร พัฒเสมา. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หาร
ระคน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ปรินูญานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
กรมวิชาการ. (2544). แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
กิตติศักดิ์ เทียนทองศิริ. (2559). การพัฒนาชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง
สารและสมบัติของสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วารสารศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา, 27(3), 111-121.
เครือวัลย์ แสงโสภา. (2556). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพ
ในอ่างเก็บน้ำคลองลำก อำเภอนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์. เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเพชรบูรณ์.
จริญญา ไสลดบาท. (2554). การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาหิน ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา
(Constructionism). วิทยานิพนธ์การศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
จริยา ทศพร. (2553). การพัฒนาชุดการสอน วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน เรื่อง อัตราส่วนตรีโกณมิติ
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนทวิธาภิเศก 2 เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร.
นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
จันทิมา เมฆประ โคน. (2555). การศึกษาวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียน
วิชาศิลปะ เรื่อง การสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาศิลปศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ชาวลิต ภูมิภาค และคณะ. (2551). คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา
และพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์วัฒนาพานิช.
ชัยยงค์ พรหมวงษ์. (2540). ชุดการสอนทางไกล. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการศึกษาพัฒนา
สรรหน่วยที่ 5. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- เทคนิคการจัดการเรียนรู้สุขศึกษายุคใหม่. (2559). เข้าถึงได้จาก <http://www.chulapedia.chula.ac.th/index.php/>
- นพรัตน์ ทองมาก. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ เรื่อง ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้รูปแบบปฏิบัติเป็นฐานการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- บงอร อัจฉริยะ. (2550). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่องเพศศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญเกื้อ คอรวาเวช. (2543). นวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ: SR Printing
- ประเสริฐชัย แซ่อึ้ง. (2554). ชุดการเรียนรู้เรื่องโครงการที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พนารัตน์ ศรีปัญญา. (2553). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2545). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: เฮาส์ออฟเคอร์มิสท์.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2558). รู้เนื้อหาก่อนสอนเก่ง การเปลี่ยนนวัตกรรมคุณภาพในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เรณู สุขฤกษ์กิจ. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในบริษัททำอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน). การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ลักขณา สิริวัฒน์. (2554). จิตวิทยาในชั้นเรียน (ฉบับปรับปรุง). (พิมพ์ครั้งที่ 3). ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.
- วินัยธร วิชัยดิษฐ์. (2555). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มวิชาภูมิศาสตร์ที่ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาครุศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2553). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 1 แนวคิดเชิงทฤษฎี-วัยเด็กตอนกลาง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาบรรณ. (2545). การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง. กรุงเทพฯ: เดอะโนว์เลจ.

- สันติ โกละโยธิน. (2554). การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล สังกัดส่วนโยธาในจังหวัดสระบุรี. หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิศวกรรมโยธา, คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดตรัง. (2555). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการด้านการจัดการศึกษา สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดตรัง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุชาติ โสภประยูร และเอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์. (2553). เทคนิคการสอนสุขศึกษาแบบมีอาชีพ. กรุงเทพฯ: ยูแพดอินเตอร์.
- สุดถนอม ชีระคุณ. (2555). การพัฒนาชุดการสอน ด้วยเทคนิคการจัดการความรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ พลังงานไฟฟ้า สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสายปัญญารังสิต. ปรินิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2546). 20 วิธีการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- หยาดพิรุณ พวงสุวรรณ. (2558). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะพื้นฐานและการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อนุวัฒน์ เดชไชสง. (2553). ชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องเวกเตอร์โดยใช้โปรแกรม C.a.R. สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปรินิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาคณิตศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อนุสรรา เกลิมศรี. (2555). รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อุบลวรรณ อยู่มั่นธรรมมา. (2547). การใช้ชุดการสอนวิชาคณิตศาสตร์แบบเรียนเป็นคู่เพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปรินิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Shailendra, K. S., & Mahapatra, B. C. (2016). *Effectiveness of multimedia instructional package for teaching secondary school students in terms of their selected cognitive abilities.*
n.p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
 การพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผู้เชี่ยวชาญ
 ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 แผนการจัดการเรียนรู้ มีรายนามดังต่อไปนี้

1. ดร.ปนัดดา จูเกาต์	ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้สุขศึกษา
โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ”
มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ดร.อาพันธ์ชนิต เจนจิต	ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรและการสอน
ภาควิชาการจัดการเรียนรู้
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา ทองสอน	ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรและการสอน
ภาควิชาการจัดการเรียนรู้
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ
จิระโร	ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
5. นางสาวศิริรัตน์ ไชยชาญพันธ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขศึกษา
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษา
พหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218/ ว 1235

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

31 พฤษภาคม 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ”

ด้วย นางสาวอุมาพร โททอง นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา” ในความควบคุมดูแลของ ดร.เกษมสันต์ พานิชเจริญ ซึ่งเป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่า ดร.ปนัดดา จูเกตุ เป็นผู้มี ความเชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ให้เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรง ของเครื่องมือการวิจัยให้กับนิสิต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัด เป็นผู้ตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

เชษฐ ศิริสวัสดิ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ สาขาหลักสูตรและการสอน

โทรศัพท์ 0-3810-2065

โทรสาร 0-3839-1043

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218/ ว 1235

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

31 พฤษภาคม 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ”

ด้วย นางสาวอุมาพร โททอง นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา” ในความควบคุมดูแลของ ดร.เกษมสันต์ พานิชเจริญ ซึ่งเป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่า ดร.ปนัดดา จูเกตุ เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ให้เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรง ของเครื่องมือการวิจัยให้กับนิสิต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัด เป็นผู้ตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **เชษฐ ศิริสวัสดิ์**

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ สาขาหลักสูตรและการสอน

โทรศัพท์ 0-3810-2065

โทรสาร 0-3839-1043

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218/ ว 1235

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

31 พฤษภาคม 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.อาพันธ์ชนิต เจนจิต

ด้วย นางสาวอุมาพร โททอง นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา” ในความควบคุมดูแลของ ดร.เกษมสันต์ พานิชเจริญ ซึ่งเป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบความเที่ยงตรง ของเครื่องมือเพื่อการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ให้เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ การวิจัยให้กับนิสิต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัด เป็นผู้ตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

เชษฐ ศิริสวัสดิ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ สาขาหลักสูตรและการสอน

โทรศัพท์ 0-3810-2065

โทรสาร 0-3839-1043

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218/ ว 1235

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

31 พฤษภาคม 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา ทองสอน

ด้วย นางสาวอุมาพร โททอง นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา” ในความควบคุมดูแลของ ดร.เกษมสันต์ พานิชเจริญ ซึ่งเป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบความเที่ยงตรง ของเครื่องมือเพื่อการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ให้เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ การวิจัยให้กับนิสิต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัด เป็นผู้ตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **เชษฐ ศิริสวัสดิ์**

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ สาขาหลักสูตรและการสอน

โทรศัพท์ 0-3810-2065

โทรสาร 0-3839-1043

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218/ ว 1235

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

31 พฤษภาคม 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร

ด้วย นางสาวอุมาพร โททอง นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา” ในความควบคุมดูแลของ ดร.เกษมสันต์ พานิชเจริญ ซึ่งเป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบความเที่ยงตรง ของเครื่องมือเพื่อการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ให้เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ การวิจัยให้กับนิสิต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัด เป็นผู้ตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **เชษฐ ศิริสวัสดิ์**

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ สาขาหลักสูตรและการสอน

โทรศัพท์ 0-3810-2065

โทรสาร 0-3839-1043

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218/ ว 1235

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

31 พฤษภาคม 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ”

ด้วย นางสาวอุมาพร โททอง นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา” ในความควบคุมดูแลของ ดร.เกษมสันต์ พานิชเจริญ ซึ่งเป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่า ดร.ปนัดดา จูเกาศ์ เป็นผู้มี ความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ให้เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรง ของเครื่องมือการวิจัยให้กับนิสิต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัด เป็นผู้ตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **เชษฐ ศิริสวัสดิ์**

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ สาขาหลักสูตรและการสอน

โทรศัพท์ 0-3810-2065

โทรสาร 0-3839-1043

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218/ ว 1235

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

31 พฤษภาคม 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวอุมาพร โททอง นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา” ในความควบคุมดูแลของ ดร.เกษมสันต์ พานิชเจริญ ซึ่งเป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่า นางสาวศิริรัตน์ ไชยชาญพันธ์ ซึ่งเป็นบุคลากรในสังกัดของท่าน เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ให้เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัยให้กับนิสิต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านให้บุคลากรในสังกัด เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

เชษฐ ศิริสวัสดิ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ สาขาหลักสูตรและการสอน

โทรศัพท์ 0-3810-2065

โทรสาร 0-3839-1043

**แบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา**

- ๑. ชื่อวิทยานิพนธ์**
ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ (ภาษาไทย) การพัฒนาชุดการเรียนรู้สุขศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการศึกษาพหุภาษาศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ (ภาษาอังกฤษ) THE DEVELOPMENT OF HEALTH EDUCATION LEARNING PACKAGES FOR GRADE ๓ STUDENTS KASETSART UNIVERSITY LABORATORY SCHOOL MULTILINGUAL PROGRAM CENTER FOR EDUCATIONAL RESEARCH AND DEVELOPMENT
- ๒. ชื่อนิติ** นางสาวอุมาพร โททอง **หลักสูตร** การศึกษามหาบัณฑิต
รหัสประจำตัว ๕๘๙๒๐๕๙๕ **สาขาวิชา** หลักสูตรและการสอน **คณะศึกษาศาสตร์**
 ภาคปกติ ภาคพิเศษ
- ๓. ผลการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย:**
คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ได้พิจารณารายละเอียดวิทยานิพนธ์ เรื่องดังกล่าวข้างต้นแล้ว ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
๑) การเคารพในศักดิ์ศรี และสิทธิของมนุษย์ที่ใช้เป็นตัวอย่างการวิจัย
๒) วิธีการที่เหมาะสมในการได้รับความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย (Informed consent) รวมทั้งการปกป้องสิทธิประโยชน์และรักษาความลับของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
๓) การดำเนินการวิจัยอย่างเหมาะสม เพื่อไม่ก่อความเสียหายต่อสิ่งที่ศึกษาวิจัยไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิต
คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มีมติเห็นชอบ ดังนี้
(✓) รับรองโครงการวิจัย
() ไม่รับรอง
- ๔. วันที่ให้การอนุมัติ:**.....๒๓.....เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(ลงชื่อ) สฎายุ อีระวนิชตระกูล
(รองศาสตราจารย์ ดร.สฎายุ อีระวนิชตระกูล)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 8 ผลการหาประสิทธิภาพระหว่าง (E_p) ตามเกณฑ์ที่ตั้งเป้าหมาย 80 ของชุดการเรียนรู้
 สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

นักเรียน คนที่	คะแนนกระบวนการ จากบัตรกิจกรรมชุดการเรียนรู้						รวมทุกชุด 60 คะแนน
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6	
1	14	7	4	5	5	8	43
2	13	8	5	5	4	7	42
3	11	8	4	4	5	6	38
4	14	7	5	5	5	7	43
5	14	8	4	5	5	6	42
6	11	10	5	5	5	9	45
7	10	7	5	4	5	7	38
8	15	8	5	4	5	9	46
9	10	9	5	5	5	7	41
10	9	7	5	4	5	8	38
11	10	8	5	5	4	6	38
12	12	6	5	5	5	5	38
13	10	7	5	5	5	7	39
14	14	6	5	5	4	8	45
15	14	9	5	5	4	7	44
16	11	8	5	5	5	8	42
17	15	10	5	5	5	6	46
18	12	8	4	5	5	6	40
19	13	9	5	5	5	7	44
20	11	6	4	5	5	9	40
21	15	7	4	5	5	8	44
22	12	7	4	5	5	8	41
23	11	6	4	5	5	6	37
24	14	7	5	4	5	8	43
25	11	9	5	5	5	7	42

ตารางที่ 8 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนกระบวนการ จากบัตรกิจกรรมชุดการเรียนรู้						รวมทุกชุด 60 คะแนน
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6	
26	11	7	5	5	5	7	40
27	15	10	4	5	5	7	46
28	13	7	3	4	4	9	40
29	10	8	5	4	4	7	38
30	11	8	5	5	5	8	42
รวม	366	232	139	143	144	218	1242
<i>X</i>	12.2	7.73	4.63	4.76	4.80	7.27	41.40
<i>SD</i>	1.85	1.17	0.56	0.43	0.41	1.05	2.69
<i>EI</i>	81.33	77.30	92.60	95.40	96.00	72.70	82.80

ตารางที่ 9 ผลการหาประสิทธิภาพระหว่าง (E_2) ตามเกณฑ์ที่ตั้งเป้าหมาย 80 ของชุดการเรียนรู้
สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

นักเรียน คนที่	คะแนนกระบวนการ จากบัตรกิจกรรมชุดการเรียนรู้						รวมทุกชุด 60 คะแนน
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6	
1	8	8	9	10	10	10	55
2	9	9	9	8	9	8	52
3	8	10	9	8	10	8	53
4	9	9	9	10	7	10	54
5	9	10	7	7	8	7	48
6	8	10	8	8	7	8	49
7	8	9	8	8	10	8	51
8	8	8	8	9	8	8	49
9	9	9	9	9	9	7	52
10	9	8	9	8	9	8	51

ตารางที่ 9 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนกระบวนการ จากบัตรกิจกรรมชุดการเรียนรู้						รวมทุกชุด 60 คะแนน
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6	
11	8	8	8	9	8	9	50
12	10	9	8	8	7	8	50
13	8	8	9	9	8	8	50
14	8	9	7	9	9	6	48
15	7	10	9	7	7	6	46
16	10	8	9	8	8	8	51
17	9	9	8	6	9	9	50
18	7	7	7	7	10	7	45
19	8	8	8	8	10	8	50
20	9	8	7	9	6	7	46
21	8	8	9	10	7	8	50
22	10	9	10	6	8	9	52
23	9	8	10	8	9	9	53
24	9	9	8	10	8	9	53
25	9	8	9	7	9	7	49
26	9	8	8	6	7	8	46
27	9	9	7	9	8	9	51
28	9	8	8	8	8	8	49
29	10	9	7	8	9	7	50
30	8	9	9	10	10	8	54
รวม	259	259	250	247	252	240	1507
<i>X</i>	8.63	8.63	8.33	8.23	8.40	8.00	50.23
<i>SD</i>	0.81	0.81	0.88	1.19	1.13	0.98	2.51
<i>E2</i>	86.30	86.30	83.30	82.30	84.00	80.00	83.72

ตารางที่ 10 ผลการหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ข้อ	ค่าความยากง่าย (<i>P</i>)	ค่าอำนาจจำแนก (<i>R</i>)
1	0.47	0.27
2	0.33	0.40
3	0.37	0.33
4	0.40	0.00
5	0.67	0.53
6	0.13	0.13
7	0.40	0.40
8	0.64	0.00
9	0.60	0.53
10	0.57	0.20
11	0.20	0.27
12	0.37	0.33
13	0.80	0.27
14	0.63	0.27
15	0.20	0.13
16	0.77	0.33
17	0.27	0.27
18	0.73	0.53
19	0.53	0.40
20	0.53	0.40
21	0.40	0.13
22	0.67	0.53
23	0.73	0.40
24	0.67	0.67
25	0.73	0.13

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (R)
26	0.67	0.53
27	0.40	0.00
28	0.80	0.40
29	0.77	0.20
30	0.73	0.53
31	0.80	0.13
32	0.70	0.33
33	0.67	0.27
34	0.63	0.33
35	0.57	0.33
36	0.53	0.13
37	0.73	0.27
38	0.50	0.33
39	0.30	0.33
40	0.87	0.27
41	0.77	0.33
42	0.77	0.33
43	0.13	0.27
44	0.27	0.13
45	0.77	0.33
46	0.73	0.00
47	0.20	0.27
48	0.40	0.00
49	0.63	0.07
50	0.40	0.13
51	0.37	0.33
52	0.80	0.27

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (R)
53	0.63	0.27
54	0.50	0.33
55	0.30	0.33
56	0.80	0.27
57	0.63	0.27
58	0.80	0.40
59	0.77	0.20
60	0.73	0.53

จากการนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษา มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เคยเรียนชุดการเรียนรู้สุขศึกษา พบว่า ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษา ที่มีความยากง่ายอยู่ในระดับ 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนกที่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งได้ทำการคัดเลือกข้อ ที่ผ่านเกณฑ์ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 60 ข้อ นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 11 การตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของชุดการเรียนรู้สุขศึกษา

ข้อ	ค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ	ค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ	ค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
43	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
44	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
45	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
46	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
47	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
48	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
49	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
50	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
51	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
52	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
53	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
54	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
55	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
56	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
57	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
58	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
59	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
60	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตารางผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางสุศึกษา จำนวน 60 ข้อ พบว่า ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ข้อสอบมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทุกข้อ จึงนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่มีความเที่ยงตรงที่ใช้ได้ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เคยเรียนด้วยชุดการเรียนรู้สุศึกษามาแล้ว เพื่อหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจการจำแนก และค่าความเชื่อมั่น

ตารางที่ 12 วิเคราะห์ความเหมาะสมในองค์ประกอบของการพัฒนาชุดการเรียนรู้สุศึกษา
ระดับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					X	SD	ระดับความเหมาะสม สอดคล้อง
	5	4	3	2	1			
1. ด้านคำชี้แจง								
1.1 องค์ประกอบมีความชัดเจนครบถ้วน เพียงพอ	5	4	4	5	5	4.6	0.55	มากที่สุด
1.2 จำนวนชุดการเรียนรู้ครอบคลุม สาระการเรียนรู้	5	4	4	5	5	4.6	0.55	มากที่สุด
1.3 สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	5	5	4.6	0.55	มากที่สุด
รวม						4.6	0	มากที่สุด
2. ด้านแผนการจัดการเรียนรู้								
2.1 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้ ตรงตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	5	5	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
2.2 สาระการเรียนรู้และจุดประสงค์ การเรียนรู้สอดคล้องกับตัวชี้วัด	5	5	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
2.3 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับ จุดประสงค์และสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 12 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					X	SD	ระดับความ เหมาะสม สอดคล้อง
	5	4	3	2	1			
2.4 เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและความสนใจ ของผู้เรียน	5	4	5	5	5	4.80	0.44	มากที่สุด
2.5 กิจกรรมมีความหลากหลาย	5	4	5	5	5	4.80	0.44	มากที่สุด
2.6 กิจกรรมครอบคลุมสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.44	มากที่สุด
2.7 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสม ต่อการเรียนในเนื้อหาแต่ละชุดกิจกรรม	5	5	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
2.8 บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
รวม						4.90	0.24	มากที่สุด
3. เนื้อหาสาระ								
3.1 เนื้อหามีความถูกต้องสัมพันธ์กับ ชื่อเรื่อง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2 เนื้อหาสามารถเสริมสร้างความรู้ แก่ผู้อ่านได้	5	4	5	5	5	4.80	0.44	มากที่สุด
3.3 ความยาวของเนื้อหาในแต่ละหน้า มีความเหมาะสม	5	3	5	5	5	4.60	0.89	มากที่สุด
3.4 จำนวนหน้าของหนังสือ มีความเหมาะสม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.5 เนื้อหาเหมาะสมกับระดับชั้นของ นักเรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม						4.88	0.40	มากที่สุด
4. แบบฝึกหัด								
4.1 แบบฝึกหัดมีความเหมาะสมกับ ระดับชั้น	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 12 (ต่อ)

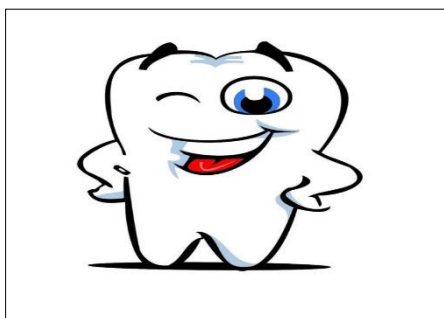
รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					X	SD	ระดับความ เหมาะสม สอดคล้อง
	5	4	3	2	1			
4.2 แบบบันทึกสรุปผลการเรียนรู้ สำหรับผู้เรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม						5.00	0.00	มากที่สุด
5. บัตรเฉลยชุดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม						5.00	0.00	มากที่สุด

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- ตัวอย่างชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
- ตัวอย่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสุขศึกษา

คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้
 วิชาสุขศึกษา
 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

นางสาวอุมาพร โททอง
 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา
 ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

คำนำ

ชุดการเรียนรู้ วิชาสุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการสอน

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยได้จัดทำชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งประกอบด้วยชุดการเรียนรู้ทั้งหมด 6 เรื่อง คือ

ชุดการเรียนรู้ที่ 1 รู้ทันป้องกันโรค

ชุดการเรียนรู้ที่ 2 อาหารดีมีประโยชน์

ชุดการเรียนรู้ที่ 3 ฟ.ฟันสะอาดจัง

ชุดการเรียนรู้ที่ 4 เดินทางอย่างปลอดภัย

ชุดการเรียนรู้ที่ 5 อุ่นใจเมื่อภัยมา

ชุดการเรียนรู้ที่ 6 รับมือเมื่อเจ็บ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเนื้อหา สื่อ ตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ในชุดการเรียนรู้ จะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและครู ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์

ชุดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาสุขศึกษา
2. เพื่อให้ให้นักเรียนปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมเกี่ยวกับวิชาสุขศึกษา
3. เพื่อให้ให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีในการเรียนวิชาสุขศึกษา
4. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง

ส่วนประกอบของชุดการเรียนรู้

ประกอบด้วย

- 1.1 คำนำ
- 1.2 วัตถุประสงค์
- 1.3 คำชี้แจงสำหรับนักเรียน
- 1.4 ชุดการเรียนรู้
- 1.5 ใบงาน
- 1.6 เฉลยแนวการตอบใบงาน
- 1.7 แบบทดสอบหลังเรียน
- 1.8 เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจงในการใช้ชุดการเรียนรู้สูงศึกษาสำหรับครู

1. ชุดการเรียนรู้สูงศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1-6 ใช้เวลาเรียน 12 ชั่วโมง ประกอบด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 6 ชุดกิจกรรม ดังนี้
 - ชุดการเรียนรู้ที่ 1 รู้ทันป้องกันโรค
 - ชุดการเรียนรู้ที่ 2 อาหารดีมีประโยชน์
 - ชุดการเรียนรู้ที่ 3 ฟ.ฟันสะอาดจัง
 - ชุดการเรียนรู้ที่ 4 เดินทางอย่างปลอดภัย
 - ชุดการเรียนรู้ที่ 5 อุ่นใจเมื่อภัยมา
 - ชุดการเรียนรู้ที่ 6 รับมือเมื่อเจ็บ
2. ครูควรศึกษาคำแนะนำในการใช้ชุดการเรียนรู้ให้เข้าใจก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. ครูต้องชี้แจงขั้นตอนการเรียน โดยใช้ชุดการเรียนรู้ให้นักเรียนเข้าใจทุกคนก่อนดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ
4. ถ้านักเรียนศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เข้าใจครูควรแนะนำเพิ่มเติมให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมทั้งในและนอกเวลาเรียน จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะและมีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

คำชี้แจงในการใช้ชุดการเรียนรู้สุขศึกษา
สำหรับนักเรียน

1. ชุดการเรียนรู้สุขศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จัดทำขึ้นเพื่อให้ นักเรียน ได้เรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด มีความรอบรู้ ทำให้ผู้เรียนมีทักษะและมีความรู้ความเข้าใจในวิชาสุขศึกษามากยิ่งขึ้น
2. นักเรียนจะต้องเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุดตามลำดับขั้นตอนกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีคำแนะนำ ดังนี้
 - 2.1 อ่านทำความเข้าใจการใช้ชุดการเรียนรู้ให้เข้าใจ
 - 2.2 สร้างความรู้สึกที่ดีแก่ตนเองว่าเราเป็นผู้ที่มีความสามารถ
 - 2.3 ร่วมกันศึกษา วางแผน ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความรอบคอบ
 - 2.4 ใช้เวลาทำกิจกรรมอย่างคุ้มค่า

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

แผนการจัดการเรียนรู้รายคาบที่ 1-2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา	ภาคต้น ปีการศึกษา 2561
รหัสวิชา พ 13115 (สุขศึกษา 3)	ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
หน่วยที่ 4 รู้ทันป้องกันโรค	เรื่องที่ 1 การติดต่อของโรค
เวลา 50 นาที	ชื่อผู้สอน อาจารย์อุมาพร โททอง

สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค

มาตรฐาน (พ. 4.1 ป. 3/ 1) อธิบายการติดต่อและวิธีการป้องกันการแพร่กระจายของโรค

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายและความสำคัญของการป้องกันโรคอย่างถูกต้องได้ (K)
2. ศึกษาและร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการป้องกันโรคด้วยความสนใจ (A)
3. สามารถสื่อสารเพื่ออธิบายความหมายและความสำคัญของการป้องกันโรคให้ผู้อื่นเข้าใจได้ (P)

สาระการเรียนรู้

การป้องกันโรค หมายถึง การกระทำใด ๆ ของบุคคลที่ช่วยลดอัตราความเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อที่สามารถป้องกันได้ รวมทั้งการควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อโรคจากแหล่งนำโรคหรือพาหะนำโรค การป้องกันโรคจึงมีความสำคัญต่อการมีสุขภาพดีและลดการเจ็บป่วยของบุคคล

กระบวนการ (สมรรถนะสำคัญ 5 ประการ)

1. ความสามารถในการสื่อสาร พุฒแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการป้องกันโรค
2. ความสามารถในการคิด สามารถคิดแก้ปัญหาเมื่อเกิดโรคได้
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีความรับผิดชอบ
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ถามนักเรียนว่านักเรียนเคยป่วยเป็นไข้หวัดหรือไม่ และนักเรียนคิดว่าหวัดเป็นโรคที่สามารถป้องกันได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
2. นักเรียนคิดว่า เมื่อเข้าฤดูฝน จะเกิดโรคชนิดใดได้มากที่สุด เพราะเหตุใด

ขั้นสอน (40 นาที)

1. ครูครูเล่ากรณีตัวอย่างของอิงอรให้นักเรียนฟัง ดังนี้

เอมมี เป็นนักเรียนชั้น ป.3 เธอเป็นเด็กหญิงที่ค่อนข้างซีโร่มาก เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนในชั้นเรียน วันนี้เธอไปโรงเรียนด้วยความหวาดระแวงเพราะกลัวติดโรคหวัด และโรคตาแดงจากเพื่อน ๆ เพราะช่วงนี้เพื่อนที่โรงเรียนหลายคนป่วยเป็นโรคดังกล่าว หากนักเรียนเป็นเพื่อนเอมมี นักเรียนจะแนะนำให้เธอป้องกันตนเองอย่างไรจึงจะเหมาะสม

2. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อช่วยกันหาวิธีการป้องกันโรคดังกล่าวให้กับเอมมีจากนั้นร่วมกันสรุปผล

3. ครูอธิบายเพิ่มเติมและชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันโรค

4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่งปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลาง ค่อนข้างอ่อน และอ่อน ให้แต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เรื่องการแพร่กระจายของโรค จากหนังสือเรียน ดังนี้

คู่ที่ 1 ศึกษาความรู้เรื่อง การแพร่กระจายโดยตรง

คู่ที่ 2 ศึกษาความรู้เรื่อง การแพร่กระจายโดยทางอ้อม

นักเรียนทำ ใบงาน เรื่อง การแพร่กระจายของโรค

5. ครูถามนักเรียนว่าเพราะเหตุใด นักเรียนจึงไม่ควรดื่มน้ำแก้วเดียวกัน เช่น เพราะอาจจะติดเชื้อโรคจากเพื่อน หรือเพื่อนติดเชื้อจากเราได้ เช่น เชื้อหวัด

6. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า โรคต่าง ๆ ที่ทำให้เราล้มป่วยสามารถแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท คือ โรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ พร้อมกับยกตัวอย่างโรคแต่ละประเภท

ขั้นสรุป (5 นาที)

1. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ประเภทของโรค และการแพร่กระจายของโรค

ชั่วโมงที่ 2 การติดต่อของโรค

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสนทนากับนักเรียนทบทวนบทเรียนที่ผ่านมาเกี่ยวกับการป้องกันโรค ร่วมกันตอบคำถาม เช่น นักเรียนรู้จักโรคอะไรบ้าง หรือถามนักเรียนเคยเป็นโรคอะไรบ้าง และรักษาอย่างไร

ขั้นสอน (40 นาที)

1. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การติดต่อของโรค และสรุปความรู้ร่วมกัน
2. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้จากใบงาน เรื่อง การติดต่อของโรค

ขั้นสรุปและประเมินผล (5 นาที)

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปสาระสำคัญที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรม บันทึกลงในสมุดบันทึก

ชั่วโมงที่ 3 การแพร่กระจายของโรค

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการแพร่กระจายของโรคและครูให้นักเรียนอธิบายการแพร่กระจายของโรค ว่าการแพร่กระจายของโรคเกิดได้ทางใดบ้าง
2. ครูให้นักเรียนออกมาอธิบายเกี่ยวกับการแพร่กระจายของโรค โดยการสุ่มนักเรียน 2-3 คน ออกมาอธิบาย ครูคอยแนะนำเพิ่มเติม
3. ครูให้นักเรียนสอบถามในประเด็นที่สงสัย และเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม

ขั้นสอน (40 นาที)

1. ครูอธิบายการแพร่กระจายของโรคจากบทเรียน จากนั้นนำบัตรคำ ให้นักเรียนดูครูอ่าน และให้นักเรียนอ่านตาม
2. ครูให้ตัวแทนนักเรียนประมาณ 2-3 คน ออกมาสรุปการแพร่กระจายของโรคทางการหายใจ ทางรับประทาน และทางผิวหนัง
3. ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การแพร่กระจายของโรค พร้อมกับระบายสี ตามเวลาที่ครูกำหนดให้
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ครูสร้างขึ้น โดยการตอบคำถาม การแพร่กระจายของโรคลงในสมุดบันทึก

ขั้นสรุป (5 นาที)

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและใบงาน
สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนวิชาสุขศึกษา ป.3
2. กรณีตัวอย่าง
3. ใบงานเรื่อง การแพร่กระจายของโรค

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
2. สังเกตจากการทำใบงาน
3. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
4. กระบวนการในการทำงานและการจัดการ
5. การคิดวิเคราะห์การแก้ปัญหาและการตัดสินใจ

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลของการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรคของการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

3. แนวทางแก้ไข/ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ลงนาม.....

(นางสาวอุมมาพร โททอง)

...../...../.....

บัตรคำสั่ง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง รู้ทันป้องกันโรค

ชุดการเรียนรู้ที่ 1 รู้ทันป้องกันโรค

มาตรฐาน พ 4.1 เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรค และการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

ตัวชี้วัด: อธิบายการติดต่อและวิธีการป้องกันการแพร่กระจายของโรค

ชุดการเรียนรู้ที่ 1 รู้ทันป้องกันโรค ใช้เวลา 2 ชั่วโมง

1. อ่านชุดการเรียนรู้
2. อ่านบัตรคำถามแล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง
3. ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย
4. สรุปผลการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน

บัตรเนื้อหา
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
 เรื่อง รู้ทันป้องกันโรค

ชุดการเรียนรู้ที่ 1 รู้ทันป้องกันโรค

มาตรฐาน พ 4.1 เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรค และการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

ตัวชี้วัด: อธิบายการติดต่อและวิธีการป้องกันการแพร่กระจายของโรค

เรียนแล้วรู้อะไร?

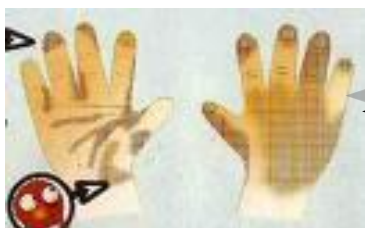
สวัสดีค่ะเด็ก ๆ ... หลังจากเรียนจบหน่วยนี้แล้ว
 นักเรียนจะต้องตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้นะคะ

การติดต่อของเชื้อโรคคืออะไร ?

รู้ทันป้องกันโรค

วิธีป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคทำได้อย่างไร ?

การติดต่อของโรค คืออะไร ?

การแตะ สัมผัส กับสิ่งสกปรก

การใช้สิ่งของที่สกปรก

การอยู่ในแหล่งชุมชนแออัด

การติดต่อของโรค คือ การที่เชื้อโรคที่เป็นสาเหตุของการ
โรคติดต่อชนิดต่าง ๆ เคลื่อนที่เข้าสู่ร่างกายของเรา ทำให้เรา
เป็นโรคนั้น

ในหน้าต่อไป จะพาน้อง ๆ ไปเรียนรู้
เกี่ยวกับวิธีการติดต่อของเชื้อโรค
นะคะ!

การติดต่อของโรค แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การติดต่อทางตรง เป็นการติดต่อของโรคโดยการสัมผัสจับต้องกับร่างกายของผู้ป่วยโดยตรง ทำให้ผู้ที่สัมผัสได้รับเชื้อโรคนั้น เช่น การหายใจเอาเชื้อโรคจากผู้ป่วยที่ไอหรือจามรดโดยตรง การสัมผัสผิวหนังของผู้ป่วยที่เป็นโรคผิวหนังโดยไม่ได้ป้องกัน เป็นต้น

2. การติดต่อทางอ้อม เป็นการแพร่กระจายของเชื้อโรคจากแหล่งหนึ่งไปสู่อีกแหล่งหนึ่ง โดยมีสื่อกลางหรือพาหะเป็นตัวนำซึ่งไม่ใช่เป็นการรับเชื้อโรคโดยตรง เช่น การดื่มน้ำหรือทานอาหารที่มีการปนเปื้อนของเชื้อโรคอยู่

การได้รับเชื้อโรคจากเชื้อโรคปะปนอยู่เข้าไปในสัตว์หรือแมลงเป็นตัวนำ

อากาศที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่เข้าไปในสัตว์หรือแมลงเป็นตัวนำ

แล้วภาพต่อไปนี้จะเป็นการติดต่อทางตรงหรือทางอ้อมนะ...เด็ก ๆ ช่วยตอบหน่อย

ภาพนี้เป็นการติดต่อของโรคทาง.....เพราะ.....

วิธีการป้องกันการแพร่กระจายของโรค ทำได้อย่างไร ?

น้อง ๆ คะ ทราบหรือเปล่าว่า การป้องกันการแพร่กระจายของโรคที่น้อง ๆ กำลังจะได้เรียนนี้มีความสำคัญมาก เพราะที่เอมมี ใช้วิธีการเหล่านี้ป้องกันไม่ให้ร่างกายเจ็บป่วย

การป้องกันการแพร่กระจายของโรค คือ การตัดช่องทางไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจายเข้าสู่ตัวเราได้

โดยน้อง ๆ ต้องปฏิบัติตัวดังนี้ค่ะ !!

1. ป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจาย ทำได้ดังนี้

- ถ่ายอุจจาระและปัสสาวะในส้วมที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ

- ใช้ผ้าเช็ดหน้าปิดปาก ปิดจมูกเวลาไอหรือจาม

- ไม่บ้วนน้ำลาย ถ่มเสมหะหรือสิ่งน้ำมูกลงพื้น

- กำจัดแหล่งที่เป็นพาหะนำโรค เช่น กำจัดแหล่งน้ำท่วมขังเพื่อทำลาย

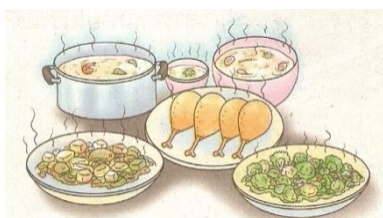
แหล่งเพาะพันธุ์ยุง ทั้งขยะลงถังที่มีฝาปิดมิดชิดเพื่อป้องกันหนูและแมลงสาบ

2. ป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย ทำได้ดังนี้

- ล้างมือให้สะอาดก่อนกินอาหาร
- กินอาหารที่ปรุงสุกใหม่ ไม่กินอาหารที่มีแมลงวันตอม หรืออาหารสุก ๆ ดิบ ๆ และดื่มน้ำที่สะอาด

- หลีกเลี่ยงการเข้าไปอยู่ในสถานที่ที่มีคนแออัด
- ซักเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มให้สะอาดอยู่เสมอ
- ระวังอย่าให้ยุง สุนัข หรือสัตว์อื่น ๆ กัด
- ไม่ควรอยู่ใกล้ชิดหรือสัมผัสกับผู้ป่วยที่เป็นโรคติดต่อ

เป็นอย่างไรบ้างคะ ปฏิบัติได้ไม่ยากเลยใช่ไหมคะ
...ถ้านักเรียนปฏิบัติตามได้ทุกข้อ นักเรียนจะมี
สุขภาพที่แข็งแรงแน่นอนค่ะ...

แบบทดสอบหลังเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชุดการเรียนรู้ที่ 1 รู้ทันป้องกันโรค

มาตรฐาน พ 4.1 เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรค และการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

ตัวชี้วัด: อธิบายการติดต่อและวิธีการป้องกันการแพร่กระจายของโรค

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าข้อความที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดจัดเป็นการติดต่อของโรคโดยตรง
 - ก. การไอใส่กัน
 - ข. การใส่เสื้อผ้าร่วมกัน
 - ค. การกินอาหารร่วมกัน
 - ง. ถูกทุกข้อ
2. ข้อใดคือวิธีการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค
 - ก. ฉีดวัคซีนป้องกันโรค
 - ข. ดื่มน้ำสะอาดเป็นประจำ
 - ค. ใช้ผ้าเช็ดหน้าปิดปากเวลาไอ
 - ง. รับประทานอาหารสุกสะอาด
3. โรคไม่สามารถติดต่อได้โดยวิธีใด

ก. สัมผัส	ข. มองตา	ค. หายใจ	ง. รับประทานอาหาร
-----------	----------	----------	-------------------
4. โรคในข้อใดติดต่อโดยการกินอาหาร

ก. ตาแดง	ข. อีสุกอีใส	ค. อุจจาระร่วง	ง. ไข้เลือดออก
----------	--------------	----------------	----------------
5. ข้อใดจัดเป็นการติดต่อของโรคโดยทางอ้อม

ก. การไอรดกัน	ข. การสัมผัสผู้ป่วย
ค. การถูกยุงกัด	ง. ไม่มีข้อใดถูกต้อง
6. ข้อใดเป็นการแพร่กระจายเชื้อโรค

ก. อัน ไอใส่ดาว	ข. จอย ล้างมือหลังเข้าห้องน้ำ
ค. แก้ม เอาผ้าเช็ดมาครอบอาหาร	ง. มด เอาผ้ามาปิดปากปิดจมูกก่อนจาม

7. ข้อใดจัดเป็นการติดต่อของโรคโดยทางอ้อม
- ก. การไอรดกัน
 - ข. การสัมผัสผู้ป่วย
 - ค. การถูกยุงกัด
 - ง. ไม่มีข้อใดถูกต้อง
8. โรคในข้อใดไม่ติดต่อโดยการกินอาหาร
- ก. ไข้หวัดใหญ่
 - ข. ไข้เลือดออก
 - ค. อูจาระร่วง
 - ง. ไข้หวัดนก
9. วิธีใดที่จะทำให้ แก้ว ตัด โรคตาแดงจาก ต้ม
- ก. มองตา
 - ข. นั่งใกล้กัน
 - ค. ใช้ผ้าเช็ดหน้าร่วมกัน
 - ง. กินอาหารโต๊ะเดียวกัน
10. โรคไข้เลือดออกติดต่อได้ทางใด
- ก. การกิน
 - ข. การสัมผัส
 - ค. การหายใจ
 - ง. พาหะนำโรค

ใบงาน เรื่อง การแพร่กระจายของโรค

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายลักษณะของการแพร่กระจายของโรคต่าง ๆ ที่กำหนดให้ถูกต้อง
 มาตรฐานตัวชี้วัด (พ 4.1.ป.3/ 1) 4.1.1. อธิบายการติดต่อและวิธีการป้องกันการแพร่กระจาย
 ของโรค

โรคไข้เลือดออก

↓

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โรคไข้หวัด

↓

.....

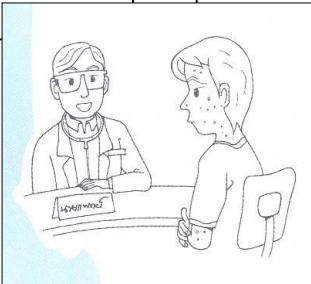
.....

.....

.....

.....

.....

โรคอีสุกอีใส

↓

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โรคหัด

↓

.....

.....

.....

.....

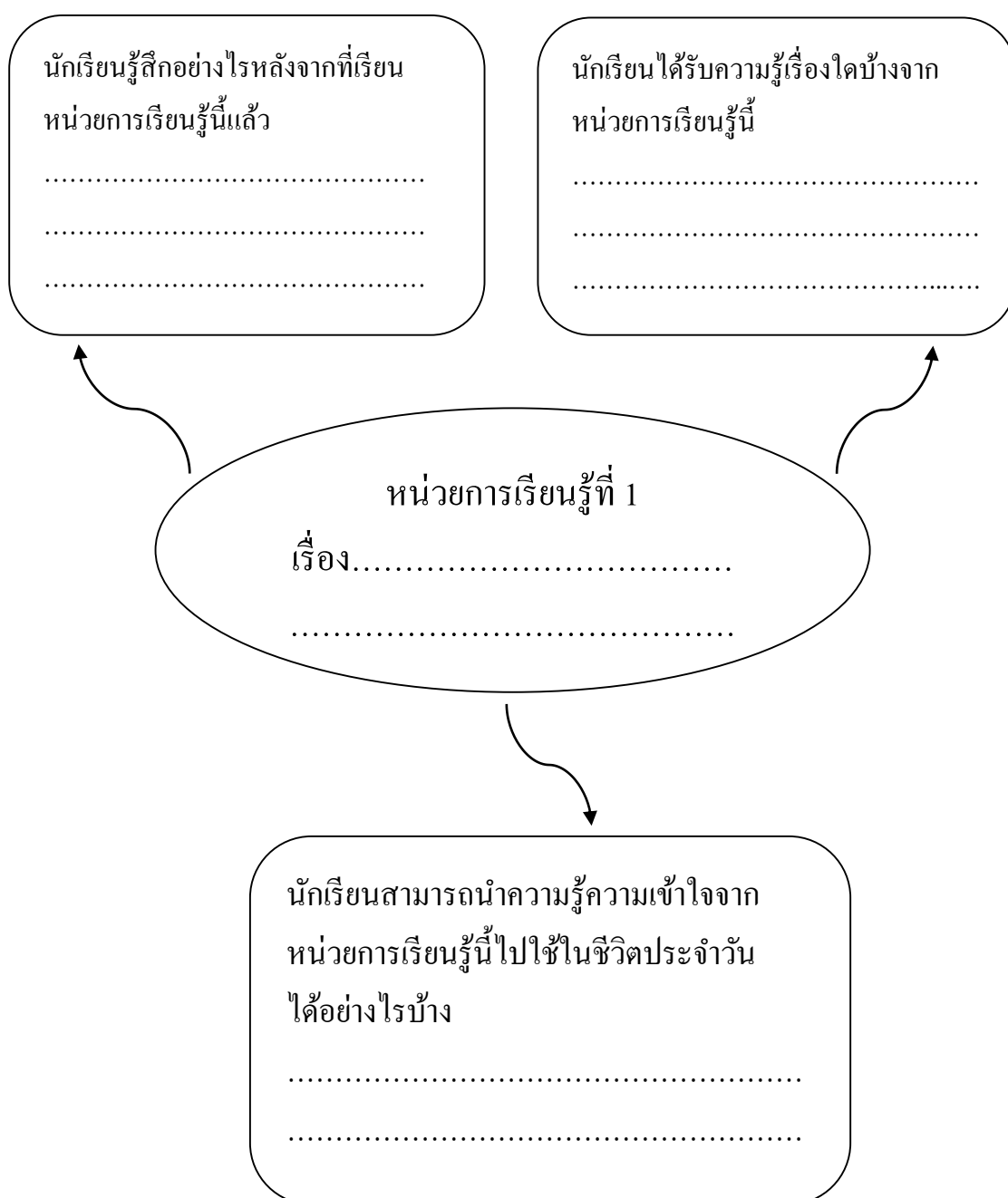
.....

.....

แบบบันทึกสรุปผลการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น ป3/.....เลขที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

คำชี้แจง ให้นักเรียนบันทึกสรุปผลการเรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้นี้

บัตรเฉลย
กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชุดการเรียนรู้ที่ 1 รู้ทันป้องกันโรค

มาตรฐาน พ 4.1 เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ

การป้องกันโรค และการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

ตัวชี้วัด: อธิบายการติดต่อและวิธีการป้องกันการแพร่กระจายของโรค

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าข้อความที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- ข้อที่ 1 ตอบ ก. การไอใส่กัน
- ข้อที่ 2 ตอบ ก. ใช้ผ้าเช็ดหน้าปิดปากเวลาไอ
- ข้อที่ 3 ตอบ ข. มองตา
- ข้อที่ 4 ตอบ ก. อุจจาระร่วง
- ข้อที่ 5 ตอบ ก. การถูกยุงกัด
- ข้อที่ 6 ตอบ ก. อัน ไอใส่ดาว
- ข้อที่ 7 ตอบ ก. การถูกยุงกัด
- ข้อที่ 8 ตอบ ข. ไข่เลือดออก
- ข้อที่ 9 ตอบ ก. ใช้ผ้าเช็ดหน้าร่วมกัน
- ข้อที่ 10 ตอบ ง. พาหะนำโรค

ใบงาน เรื่อง การแพร่กระจายของโรค

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายลักษณะของการแพร่กระจายของโรคต่าง ๆ ที่กำหนดให้ถูกต้อง
 มาตรฐานตัวชี้วัด (พ 4.1.ป3/ 1) 4.1.1. อธิบายการติดต่อและวิธีการป้องกันการแพร่กระจาย
 ของโรค

